

Llobregós

informatiu

NÚM. 65

JUNY - 2014

En portada...

La varietat de fruites de primavera i estiu és tan rica a casa nostra que dóna bo d'aprofitar l'aportació de vitamines i plaer per a una bona qualitat de vida.

A l'interior...

3 Editorial

5 Noticiari

11 De la Vall

18 Comprimits de salut

21 Pedagogia

23 Caramelles al Llobregós

30 Tradicions

32 Agenda

35 Entitats

36 El ventilador

38 Opinions

40 Negre sobre blanc

42 No em feu cas

44 Calaix de fisio

45 La nostra cuina

46 El monòleg

47 Passatemps

49 Esports

54 Foto record

EDITA:
Associació del Patrimoni Artístic
i Cultural de Torà
c/ Convent, s/n
25750 TORÀ - Tel. 649 352 877
correu-e: info@llobregos.info

Subscripcions i publicitat:
Ramon Torné 973 473 265

CONSELL DE REDACCIÓ:

Antònia Balagué, Ramon Castellà, Ester Closa,
Ramon Fitó, Maria Garganté, Jordi Llauredó, Maria
Morros, Silvia Peribáñez, Josep Verdés, Daniel
Vidal, Rosa Vila. Coordina: Fermí Manteca

COL·LABORADORS HABITUALS

Albert Alegre, Roger Besora, Albert Brau,
Anna Cantacorps, Gemma Martínez, Montse Miquel,
Antoni Montroig, Silvia Porta, Montse Torné,
Sergi Torrescasana

COL·LABOREN EN AQUEST NÚMERO

Jordi Canals, Mireia Duran, Antoni Farré, Josep
Ibáñez, Carles Llongueras, Xavi Moreno, Domènec
Noguera, M. Alba Puigpelat, Robert Sala

Disseny i maquetació: Fermí Manteca
Correcció lingüística: Marta Bagà i Dani Vidal

Subscripció anual: 15,00 Euros
A l'estranger: consultar preus
Número solt: 3,00 Euros

Dipòsit legal: L -798-2003
Impressió: Impremta Barnola (Guissona)
Tiratge: 700 exemplars

Aquest número està imprès en paper
ecològic, elaborat sense clor

(≡) **ACPC** Membre de l'Associació
Associació Catalana de la Premsa
de la Premsa Comarcal

LLOBREGÓS INFORMATIU no és responsable ni
subscriu necessàriament les opinions expressades
pels autors dels articles publicats.

Editorial

A punt de començar l'estiu, la nostra revista us ofereix un ventall de temes propis de la Vall del Llobregós: notícies de coses que han passat als nostres pobles, reportatges d'esdeveniments, esports... Les pàgines centrals estan dedicades a les nostres tradicions de primavera, unes més antigues i consolidades, com són les Caramelles, i d'altres més recents, però consolidades també, com el Mercadal de Torà o la Fira de Sant Ponç de Prades de la Molsosa.

A part, les seccions habituals dels nostres col·laboradors: la salut, la pedagogia i d'altres d'interessants des del punt de vista històric, cultural o reflexiu o bé per distreure'ns i practicar el sentit de l'humor.

Després de quasi 11 anys d'estar al peu del canó, la il·lusió de tots els que dediquen generosament part del seu temps a confeccionar la revista no solament no ha decaïgut, sinó que cada dos mesos es renova per oferir als nostres lectors uns moments agradables de lectura amena i interessant. Perquè parla de les nostres coses, dels nostres pobles, de la nostra història i del nostre patrimoni. Si ho aconseguim... ens donem per ben pagats.

Bon estiu a tots!

www.llobregos.info

info@llobregos.info

AMB EL SUPORT DE

Generalitat de Catalunya
**Departament
de la Presidència**

Diputació de Lleida

**INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCs**
Fundació Pública de la Diputació de Lleida

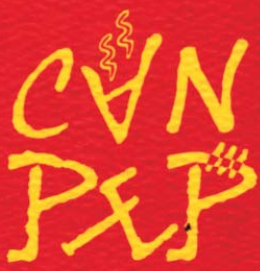
WWW.
APACTora.org
col·labora-hi

Enriqueta S.C.P.
perruqueria **unisex**
C/ Vall, 2 - Tel. 973 47 31 57 - TORÀ (Lleida)

FLECA PASTISSERIA
PERETÓ
Major, 2
Tel. 973 476 018
SANAÛJA

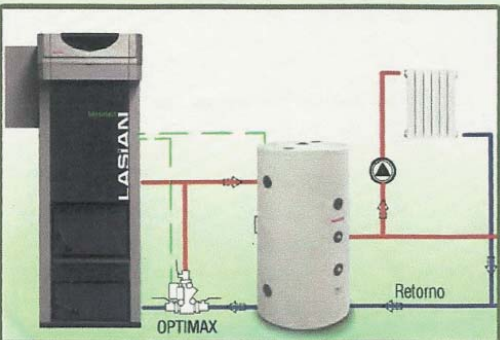

"La casa del pa i la coca"
CTRA. DE PONTS S/N - 08281
CASTELLFOLLIT DE RIUBREGÓS
(BCN) TELÈFON 93.8693038
BAR - RESTAURANT

QUE VIURES
«LA FACINA»
M. ROSA TARRUELLA
C/ VALL, 4
TEL. 973 473 006
TORÀ (LLEIDA)

JOSEP ALARCON
Aire Condicionat,
Calefacció,
Aigua i Biomassa
Tel. 973 47 32 67
C/ Eres 17,
25750 Torà LLEIDA
jaf@viladetora.net

El delegat del Govern visita Calonge de Segarra

Ajuntament. - El passat 25 de març el delegat territorial del Govern de la Generalitat a la Catalunya Central, Juli Gendrau, va fer una visita institucional a Calonge de Segarra, acompanyat per Marcel·lí Martorell, responsable de l'oficina. S'hi va reunir amb l'alcalde de Calonge de Segarra, Xavier Nadal, que li va exposar la preocupació de l'Ajuntament vers el futur de les instal·lacions de l'empresa Gres Català, així com les inquietuds per la portada d'aigües de la Llosa del Cavall. Igualment es va reivindicar la necessitat urgent d'arranjament de la carretera B-300. El delegat del Govern va signar el llibre d'honor i es va comprometre a treballar en aquests aspectes en la mesura possible.

Alumnes de Torà a l'Arxiu Comarcal

Redacció. - El dia 10 d'abril els alumnes de 5è i 6è de primària de l'Escola Sant Gil de Torà van visitar les instal·lacions de l'Arxiu Comarcal de la Segarra.

La visita va ser programada des del centre educatiu per mostrar als alumnes el funcionament d'un arxiu. Durant la visita, els estudiants van poder fullejar alguns dels documents més rellevants que s'hi custodien i diversa documentació vinculada a la població de Torà. També van poder veure el facsímil de l'acta de la Cort que durant aquests mesos està exposat. La visita va finalitzar amb la projecció d'un vídeo explicatiu.

Calçotada a la Molsosa

Rosa Vila. - El passat dia 6 d'abril a la Molsosa es va realitzar la vuitena calçotada popular organitzada per unes veïnes del poble. Més de 100 persones es van reunir al Local Social per poder menjar el menú consistent en cal-

çots cuits en el moment, carn i botifarra amb mongetes; i de postra flam amb taronja, i tot regat amb vi i cava. Després del dinar un grup de veïns i amics del poble van interpretar un petit musical, molt divertit i animat.

Calonge de Segarra celebra la Festa del Panellet

Ajuntament. - El passat 21 d'abril, dilluns de Pasqua, Calonge de Segarra va celebrar, com és tradició, la Festa del Panellet. Per començar es va fer l'esmorzar "tarifa plana", cuinat al gust de cadascú, consistent en botifarra, cansalada i arengades a la brasa, pa, vi i aigua. La Festa del Panellet va comptar amb la participació de la fira *mercAnoia* i un espai firal ecològic i natural. No hi van faltar els tallers de circ per als més menuts, a càrrec de la companyia Tot Circ. Com a novetat d'enguany, es va fer una demostració en viu de vidre bufat tradicional català.

Els actes religiosos van començar a 2/4 de 12 del matí amb la tradicional celebració de l'Eucaristia a l'església de Santa Fe de Calonge, acompanyada per la coral de Sant Martí Sesgueioles. A continuació, a l'interior de l'església, es va fer la benedicció del retaule restaurat de la Verge del Roser. Al finalitzar es van beneir i repartir els panellets, enguany per part de les cases Cal Nadal i el Bosc del Nadal.

Al llarg de la jornada hi va haver portes obertes per veure el retaule recent restaurat. Malauradament, a causa de la pluja es van haver de suspendre alguns actes com l'espectacle de circ i l'actuació musical del grup "Gipsy Kroket's Quartet". L'Ajuntament agraeix a l'Associació de Joves de Calonge i a tots els veïns i veïnes de Calonge de Segarra que van col·laborar en l'organització de la festa.

Calçotada popular a Castellfolit

Josep Ibáñez. - El passat 19 d'abril, coincidint amb la Setmana Santa, es va fer una calçotada popular a Castellfolit de Riubregós. Aquesta activitat s'ha convertit en una tradició des que van començar a fer-la alguns joves del poble l'any 2010 i es va continuar des de la Comissió de festes. Ara fa un parell d'anys que n'ha agafat la iniciativa el Club de Futbol Sala, que és qui s'ha encarregat de l'organització.

Aquest any hi van assistir 90 persones, entre nens i adults. Es van coure 1.400 calçots i també una bona quantitat de botifarra i cansalada. De menjar no en va faltar pas i el bon temps també va acompanyar durant tot el dia, es pot dir que tothom va sortir satisfet i ben tip. El lloc de la festa ha anat variant amb els anys. S'havia fet al costat de l'església de Santa Maria del Priorat, i un any que feia una mica més de fred es va traslladar al Local Social.

Aquesta vegada, igual que l'any passat, es va fer a l'escenari del poliesportiu, que permet que la gent estigui asseguda còmodament i sota cobert. D'aquesta manera també es poden aprofitar les instal·lacions de la piscina, lavabos i vestidors, i el terreny del costat per fer la brasa. Una bona manera de celebrar, de compartir i de "fer poble".

Diada de Sant Jordi a Torà

Sílvia Peribáñez Cerveró. - La festa de Sant Jordi es va viure com cada any a Torà a la plaça del Pati i a la plaça de la Creu amb les parades de roses i llibres que van organitzar, respectivament, els alumnes de 6è de l'escola Sant Gil i l'AMPA de la Llar d'Infants.

Els nens i nenes van poder visitar la parada i remenar i triar entre l'oferta de llibres que hi havia i també es van poder adquirir les roses més guarnides de la comarca.

El certamen literari del dia 26 a la tarda, que es va dur a terme a l'escola, va posar punt i final a la celebració de la setmana literària a Torà. Durant el certamen, els alumnes de l'escola van recitar poesies davant del públic assistent i, alhora, es van entregar els premis de les creacions literàries dels nens i nenes. Els obsequis per els guanyadors i guanyadores van ser llibres, per seguir llegint i promovent la cultura entre els més petits.

Sant Jordi a Castellfolit

Escola Sant Roc. - El dimecres 23 d'abril vam celebrar la diada de Sant Jordi a l'escola. Aquest any l'AMPA de l'escola va muntar una paradeta de roses i llibres al poble i els alumnes han posat el seu granet d'arena elaborant punts de llibre. Durant el matí han estat a la parada fent de venedors. Ha estat una diada molt divertida i diferent.

Festa del Perdó a Cellers

Redacció. - El diumenge abans de Rams, és tradició celebrar al Monestir romànic de Cellers la Festa del Perdó, una diada que aplega els veïns de l'antic municipi de Cellers. La festa s'inicià amb la missa a l'interior del Monestir i el cant dels Goigs en honor dels patrons Sant Celdoni i Sant Ermenter, tot venerant les relíquies. També hi van assistir persones de Torà que van voler gaudir de la festa, que va continuar amb el repartiment de coca i mistela.

Enguany la missa va ser acompanyada amb cançons interpretades per Lidia Pujol que també s'hi va voler afegir a la tradició de la Festa del Perdó.

Diada dels caçadors a Castellfolit

Domènec Noguera Solanas. - Com ja va sent tradicional, el dia 1 de maig es va celebrar la Diada dels Caçadors a Castellfolit de Riubregós. Enguany la caminada va transcórrer per un tram de l'antic camí romà de Cervera fins als Rubions, després es va desviar per un antic corriol que puja cap als paratges de la Tassana i Martells i pel Pla de la Creueta fins a cal Millars i cal Quec on es va parar a esmorzar. Aquestes masies antigament s'anomenaven Coletes i era on es feien les reunions dels representants de tots els pobles de la vegueria de la Segarra, amb Torà al capdavant. Després d'esmorzar es va tornar al poble i es va celebrar el tradicional dinar de germanor al poliesportiu municipal.

Sanaüja estrena plafons informatius

Maria Garganté. - Es tracta de diversos plafons i senyalètica que donen informació de caràcter històric-turístic. El de majors dimensions s'ha instal·lat al castell de Sanaüja, des d'on es veu la globalitat del perfil de la població, reproduït fotogràficament al plafó, on s'hi assenyalen els edificis i elements més representatius. També se n'han col·locat d'altres en diversos punts d'interès, com el camí romà de les Escots o bé el turó de Rocabandera, amb informació més de caràcter paisatgístic i que permet identificar les fites visuals que es divideixen des d'aquest mirador privilegiat de la vall del Llobregós.

Ivorra celebra Sant Isidre

Montse Miquel. - Amb un esplèndid dia de primavera, el poble d'Ivorra ha celebrat la festivitat de Sant Isidre amb la missa, la ja tradicional benedicció de tractors i el dinar de germanor. Com cada any la festa ha aplegat la gent del poble que estava disponible, ja que, en ser un dia d'entre setmana, els veïns que estudien o treballen fora no hi poden assistir.

Sanaüja: caminada popular

Maria Garganté.- El diumenge de Rams, 13 d'abril, va tenir lloc a Sanaüja l'habitual caminada popular pròpia d'aquestes dates i indicativa del fet que ja s'apropa la Cursa de Muntanya. Es tracta d'una caminada que acostuma a seguir una part del traçat que pocs dies més tard recorreran els corredors participants en la cursa de muntanya de l'Alta Segarra.

Aquesta vegada, sortint de la plaça Major, es va fer camí cap a la Font de Ferro per seguir cap a la Font de l'Àlber, la capella de Santa Susanna i el mas de la Malgosa per iniciar un descens cap a la rasa de Lloberola, enfilant cap a la Torre de les Cots, des d'on es tornaria a baixar cap a Sallent, per iniciar la pujada final que per la carena conduiria finalment altre cop al poble. Una quarantena de persones van poder gaudir d'una caminada

que sempre comporta un punt d'exigència, però que ofereix l'oportunitat de descobrir indrets inèdits pels propis sanaüjencs.

El Tricentenari de 1714 a Massoteres

Dani Vidal.- Amb el títol "Cicle 1714-2014: Passat, present i futur de Catalunya", l'escriptor i polític lleidatà Josep Varela va protagonitzar una xerrada a Massoteres que va omplir de públic el local social del poble.

En la conferència, Josep Varela va repassar la situació geopolítica, cultural i històrica de Catalunya, i va convidar el públic assistent a reflexionar sobre les aliances de Catalunya al llarg dels temps i com aquestes guarden una especial relació amb la història actual.

L'acte de presentació va anar a càrrec de l'alcalde de Massoteres, Miquel Àngel Marina, que va agrair l'assistència a Josep Varela i a tots els presents. La xerrada la va organitzar l'Ajuntament de Massoteres amb la col·laboració de l'Institut d'Estudis Ilerdencs, la Diputació de Lleida i el Consell Comarcal de la Segarra.

"la Caixa"

Torà

Pl. de la Creu - Av. Solsona

25750 Torà

Tel. 973 46 40 20

Fax 973 47 38 15

e-mail: oficina.4378@lacaixa.es

Llobregós
informatiu
núm. 65

Ctra. de Calaf, nau 2
25750 TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 590
Fax 973 473 807

973 473 062 - 687 528 057

Pf. del Santuari, s/n
25287 Pinós

www.restaurantdepinos.com

(Dimarts tancat, excepte festius)

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ
BANY i COMPLEMENTS

JORDI VILAR, S.L.

Ctra. Manresa, km. 50 - 25280 SOLSONA
Tel. 973 48 2077 - Fax 973 48 2373

Tallers Porta
MAQUINÀRIA AGRÍCOLA

Josep Porta Gené
Av. de Solsona, 22
Tel 973 473 100
25750 TORÀ

mobles
PEREZ

IL·LUMINACIÓ - DECORACIÓ - INTERIORISME

Plaça Barcelona'92, núm.3 • C/. Isidre Vilaró, 14 - 08280 CALAF (BCN) • Tel./Fax 93 868 04 28

TRANSPORTS I CEREALS
COMERCIAL ARDEVOLANA, S.L.

Casa Freixes
25287 Ardevol de Pinós (Lleida)

Tel.: 973 47 35 34

Fax: 973 47 30 14

Mòbil: 687 50 37 30

**VISITEU EL MUSEU
DEL PA**

Passeig Santa Calamanda, 15
Tel. i Fax 93 868 02 76
08280 CALAF

50è ANIVERSARI DE CAL MAGÍ

Sílvia Peribáñez. - El 18 d'abril, coincidint amb el Mercadal de Torà, cal Magí va fer la celebració del seu 50è aniversari amb música i inflables al carrer que van ser molt concorreguts, sobretot pels visitants més petits. Dins de la botiga la gent del poble i de fora van poder comprar i tastar els diferents productes que s'ofereixen al taulell de cal Magí.

La història d'aquesta botiga tan arrelada a Torà comença l'any 1964, quan el Magí Coscollola i la Neus Andreu van transformar l'antic negoci de vins, carbons, ultramarins i taxi en un punt de matança, elaboració i venda d'embotits i carn. L'impulsora d'aquest nou projecte va ser la Neus i tota la família s'hi va implicar. Aquesta primera botiga estava situada a l'actual MCA i va ser així fins que el 1988 es varen traslladar al carreró del Vall. En aquest moment, l'Agustí Coscollola va voler ampliar la botiga i encarar el negoci també cap al supermercat. El 1999, cal Magí es va traslladar a la plaça de la Creu, en el seu emplaçament actual i fins aquest 2014, segueix oferint els seus productes a veïns i gent dels voltants que s'hi acosten diàriament i que valoren els seus elaborats i frescos.

Actualment el negoci es manté estable i s'ha obert a les noves tecnologies obrint la seva pàgina web www.casamagi.com per a publicitar-se i vendre productes online, sobretot amb la implicació del Jordi, la tercera

generació de cal Magí. També fan actes conjunts amb el Consell Comarcal de la Segarra i dos cops a l'any ofereixen els seus productes al Corte Inglés a la secció de *delicatessen*.

Si parlem de futur, cal Magí vol continuar com fins ara però adaptant-se als nous temps i a les exigències dels clients que cada dia tenen més en compte la qualitat i la naturalitat dels productes. És per aquest motiu que tota la seva carn està engreixada amb matèries nobles que s'acosten a l'ecologia i que fan que tot el gènere sigui més sà i natural.

Endavant i per molts anys!

BOMBERS DE TORÀ

Pràctiques d'excavació

El 26 d'abril, els bombers de Torà i de Guissona van tenir un dia molt ocupat, ja que al parc de Torà va tenir lloc una pràctica d'excavació d'un accidentat d'un cotxe. Com a instructors hi varen ser l'Eduard Pifarré (bomber funcionari del parc de Cervera) i l'Alba Vila (metgessa del SEM de Borges Blanques i agregada al parc de Torà). La pràctica va consistir en refrescar els coneixements que els bombers ja tenen en aquesta matèria i en conèixer els mètodes nous d'excavació dels models actuals dels cotxes. Els coneixements sanitaris també van ser part de la pràctica ja que els petits gestos dels bombers en el lloc d'un accident de trànsit són molt importants.

Aprofitant aquesta informació us volem parlar sobre el paper clau que tenen els bombers quan arriben a un accident i hi ha persones atrapades a dins d'un vehicle. Des del moment en què el parc rep una trucada d'emergència d'accident, s'engega un protocol d'actuació que consisteix en:

1. Arribar en el menor temps possible al lloc de l'accident (molt sovint, els bombers són els primers en arribar-hi, fins i tot abans que els Mossos d'Esquadra i l'ambulància).

2. Valorar la situació abans de saltar del camió per protegir l'accidentat i els propis bombers (conducta PAS – Protegir, Avisar, Socórrer).

3. Valorar la situació a peu d'accident (recompte de ferits i gravetat) per poder activar els recursos sanitaris necessaris.

4. Si en l'accident hi ha algun passatger del vehicle atrapat, sempre hi haurà un bomber al seu costat per

donar-li suport psicològic i afecte durant tot el procés d'excavació.

5. Un cop el ferit ha estat excarcat, normalment, els serveis sanitaris se'n fan càrrec i és traslladat a l'hospital de referència.

6. La tasca final dels bombers és netejar la via i deixar-la practicable al trànsit.

Finalment, dir-vos que es actualment detecta que els conductors estan més conscienciats, ja que es nota un descens considerable dels accidents a tota Catalunya. Tot i així, no hem d'abaixar la guàrdia encara que els bombers voluntaris estiguin sempre alerta i disposats a oferir un servei a la societat de la màxima qualitat.

Antoni Farré Oliva
Sílvia Peribáñez Cerveró

Pinsos BAGÀ, s.a.

Oficines: Plaça La Creu, s/n
25750 - Torà

Tel. 973 473 011 Fax 973 473 358

Taller SANTI

SANAÜJA

Ctra. Guissona, s/n
Tel. 973 47 61 31
Mòbil. 636 32 86 16
25753 SANAÜJA (Lleida)

PRIORS I PRIORES DEL ROSER

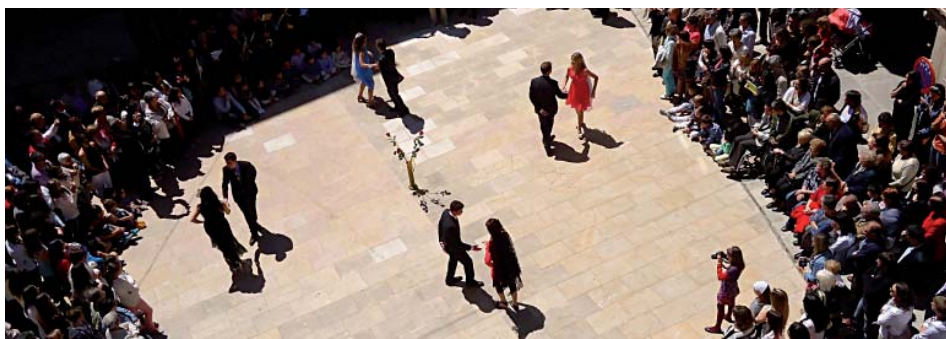

Sílvia Peribáñez Cerveró. - Com cada primer diumenge de maig, la plaça del Pati de Torà es va transformar en el centre de la tradició toranesa més important, la dansa dels Priors i Priors, després de celebrar la missa solemne en honor de la Mare de Déu del Roser. Els Priors i Priors són els hereus de l'antiga confraria del segle XVII.

Ballant en plena sintonia, els vuit ballarins i ballari-

nes van dansar davant del públic que es va aplegar al seu voltant i van arrencar els aplaudiments de tothom, petits i grans.

Els priors i priores del Roser de l'any vinent seran: Mireia Bullich Vilaprinçó, Anna Rius Torres, David Riera Torres, Àngel Ramírez Pena, Roser Pla Trabé, Maria del Mar Sisquella Mitjanes, Jordi Fonoll Gimeno i Marc Solé Reixachs.

CAMINADA POPULAR

La Ruta de les Cabanes aplega 350 caminadors i caminadores a la 33ª Caminada Popular de Torà

Xavi Moreno.- Dia perfecte. Després de tota la setmana mirant la previsió del temps per risc de pluges, l'Aguda ens va mostrar la seva cara més amable i ens va acollir amb un sol radiant combinat amb airet fresc que feren més suportables les pujades i baixades constants als seus dominis de Torà i Biosca.

Com ja és costum, entre les 08:30 i les 09:00 van arribar els participants guarnits per a l'ocasió: calçat i roba còmodes, motxilles, bastons... Colles d'amics, famílies senceres, gossos... qualsevol fórmula és vàlida per passar un matí diferent que en molts casos representa l'única caminada popular que fan en tot

l'any. L'ambient és festiu, fa molt goig veure gent tan diferent en una activitat comuna.

El primer repte comú, de la ruta curta i la llarga, va ser pujar a l'Aguda. Amb un glop de mistela, coca i xocolata queda tot oblidat. Mentre els de la llarga comencen a veure les primeres cabanes i es preparen per una llarga i dreta pujada fent un mos de pa amb oli i llonganissa a la Mesquita, els de la curta s'anaven atansant a la parada de la fruita abans de fer una baixada molt tècnica. Segur que alguns pares començaven a maleir algun membre de l'organització, patint pels fills, mentre aquests gaudien saltant per

---

L'Aguda ens va mostrar la seva cara més amable i ens va acollir amb un sol radiant

---

sobre els rocs. Ja quedava poc per Torà... Oh no! Ara ens tornem a fer pujar a l'Aguda! Tranquils un cop a dalt ja tot és baixada pel salt del Llop, els entortolligats caminets dels horts i la font de les Casetes.

A Torà ja tothom explica la seva gesta i entén perquè la ruta curta i la llarga, aparentment tenien pocs quilòmetres: el relleu les feia molt més dura. Us garantim que les properes caminades seran igual de maques però no tan dures, especialment la curta, ja que volem que els nens i nenes de Torà s'iniciïn en aquesta activitat amb tants atributs positius.

Ah! I un cop feta la prova i haver-la superat amb

nota d'excel·lent, us convidem l'any que ve a allargar la festa amb el dinar de germanor.

Felicitats i gràcies a tots i a totes: caminadors, desbrossadors, bombers, membres de l'organització... Us esperem l'any que bé per atansar-vos a racons del nostre territori a canvi d'una petita col·laboració que ens ajudi a finançar les activitats de l'APACT: la cursa del Cós de Sant Gil, mantenir el museu del pa i Cal Gegó, el GR-170 i altres accions que creiem necessàries per mantenir i difondre el nostre patrimoni.

Salut i cames!

ESTELADA AL CASTELL DE SANAÜJA

Un altre projecte col·lectiu al Llobregós

Maria Garganté.- La tarda del propassat 13 d'abril va tenir lloc la col·locació d'una imponent estelada al castell de Sanaüja. Es tractava del fruit resultant de la iniciativa d'un col·lectiu de sanaüenques, que uns mesos abans havien decidit –inspirades per l'exemple dut a terme pels veïns de Biosca– d'elaborar una estelada de grans dimensions que fos visible des de qualsevol indret del poble i donés simbòlicament la benvinguda als visitants.

Com en el cas de l'estelada elaborada a Biosca, els materials utilitzats van ser retalls de bosses de plàstic de colors que es nusaven a la malla que feia de base. Però un dels aspectes essencials era que fos una obra col·lectiva, sense distinció de sexe ni edat, on tothom podia participar-hi, fos tallant bosses, fos fent nusos o bé, com es va fer el dia culminant, traslladant-la i penjant-la finalment al castell.

Ha estat una tasca de cap a cinc mesos, feta a

El castell de Sanaüja, agermanat amb el de Biosca projecta, des d'aquesta primavera i de ben lluny, les quatre barres i l'estel

---

estones primer al Local Social, després al Bar Joan. Durant la Fira de la Puríssima l'estelada va dur-se també dos dies a la plaça, per tal d'apropar i facilitar la col·laboració en la seva realització i donar a conèixer el projecte.

Finalment, des de fa poc més d'un mes l'estelada –a la que se li afegí també el nom de Sanaüja a la base– ja llueix a l'indret més emblemàtic del nostre poble, a la façana del castell. El castell de Sanaüja que, agermanat amb el de Biosca projecta, des d'aquesta primavera i de ben lluny, les quatre barres i l'estel.

Publicitat solidària

AASTP

Vacances en Pau 2014

Acull un somriure

www.saharaponent.com
info@saharaponent.com
688 96 20 13

Llobregós
núm. 65

EL BAR LA TORRE

TANCA PORTES

De la mà del Joan i l'Angelina, aquest espai va exercir una gran funció social a Castellfollit i no solament per al jovent

Maria Morros. - En la primavera del 1966, dos joves del poble, en Joan Ribalta i Claramunt i l'Angelina Closa i Riera es casaven a la parròquia de la Verge del Roser de Castellfollit. Van ser una parella als quals ara anomenaríem uns agosarats emprenedors, ja que després de treballar un temps a l'Hotel Canaletas, d'Igualada, amb la finalitat d'aprendre l'ofici, van establir-se a Castellfollit on van iniciar el seu projecte: un Bar-Restaurant en un ampli xamfrà davant la carretera de Barcelona a Andorra. El flamant edifici s'havia construït en el lloc que havia ocupat el magatzem de farina del forner Salvador Botines i de la ferreria del Senen Freixas. L'àmplia construcció comptava amb planta baixa, on es va ubicar el restaurant, dos pisos i un terrat, que esdevindria lloc de trobada del jovent, espai musical i celebració de multitud de balls i revetlles.

Quin nom escollirien per al seu Bar-Restaurant? Aviat ho van tenir clar: enamorats com eren del poble, van escollir el nom d'una construcció emblemàtica, signe de la identitat de Castellfollit, la Torre, anomenada del Ballester, una de les tres torres de defensa de l'antic Castell.

El Joan i l'Angelina van inaugurar el seu negoci el 18 de maig de 1967. Els novells propietaris en van celebrar l'obertura amb la gent del poble i els foranis que hi van començar a acudir. Obsequiaven a tots amb targes, banderins i capses de llumins que portaven la imatge de la torre. En Joan recorda que aquest primer dia van fer 200 pessetes "de calaix".

L'obertura de La Torre va ser com una alenada d'aire fresc per al jovent, que no podia marxar del poble; eren uns temps en què imperaven unes normes prou rígides i hi havia pocs cotxes per desplaçar-se. Així,

el cinema al Casal Parroquial i La Torre van passar a ser els llocs de diversió.

Qui no recorda els balls que s'organitzaven al terrat, o els "guateques" al passadís del segon pis? Sonava la música de Los Beatles, Los Brincos, Los Diablos, Fórmula V, Los Bravos, El Dúo Dinámico, Adamo, Nino Bravo, Tom Jones, Juan y Júnior...

De la mà del Joan i l'Angelina, aquest espai ha exercit una gran funció social al poble i no solament per al jovent; molts homes grans es passaven les tardes jugant a la "botifarra", al "tuti", al "subhastat"... Tot el poble hi havia anat alguna vegada. Aquí s'han esdevingut multitud d'anècdotes, converses, celebracions. S'hi han servit milers de menús, esmorzars, berenars, "vermouts"...

Els seus tres fills, en Ramon, en Joni, i la Gemma, no han seguit la trajectòria que ells havien iniciat. El Joan i l'Angelina s'han jubilat. El 31 de desembre de 2013, amb nostàlgia, van tancar portes. En Joan tindrà temps d'escriure les seves memòries, que ell mateix vol musicar. I ambdós tindran més temps per dedicar-lo als néts.

Com diu Lluís Llach, "Que tinguem sort, i que la vida ens doni un camí ben llarg...". Gràcies per tot.

TESTIMONIS D'UNA ÈPOCA

Aquest bar va ser testimoni dels sis anys més bonics de la nostra joventut (1967-1973).

Anna Freixas i Miquel Cucurull

Bar "La Torre" - Una il·lusió de Juventot.

Carme Millan i Francesc Cos

Hi tenim molts bons records: el ball, les trobades amb el jovent del poble, els vermutos, les llargues converses... És una de les èpoques que amb més il·lusió recordem.

Maria Fustagueras i Pau Closa

Els moteros com els germans de cal Valentí, el Josep de Bassols i jo mateix anàvem sovint a Comarruga a la platja, però ja esperàvem a la tornada poder gaudir de l'animació al Bar La Torre.

Josep Maria Fitó

Cada setmana, quan sortíem del cine anàvem al Bar La Torre i en Joan ens posava música a la terrassa, ens trobàvem amb tota la colla i ens ho passàvem la mar de bé. Aquells moments són dels més feliços que recordem.

M. Antònia Rosell i Ramon Santaulària

El Bar la Torre per a nosaltres va ser un punt de trobada els diumenges a la tarda sortint del cinema, per passar-ho bé ballant amb tots els joves del poble; amb el temps la amistat donà pas a convertir-nos en parella fins avui que ja portem 40 anys de casats i feliços amb tots els fills i nés.

Teresa M. Rosich i Manuel Vilardosa

Volem donar les gràcies al Joan i a la Angelina del Bar La Torre pel nostre festeig i de les hores que vàrem passar al seu bar i que juntament amb altres parelles varen acabar amb boda.

Dolors Noguera i Joan Gili

En tenim molt bon record. Era el punt de reunió del jovent en sortir del cine i en moltes ocasions. La nostra cançó preferida era "Mis manos en tu cintura", de l'Adamo. Aquestes trobades van ser l'inici de la nostra relació.

Josefina Vilamú i Antoni Vilà

PER QUÈ ÉS NECESSARI DORMIR?

Entre un 20 i 48% de la població adulta pateix en algun moment dificultats per iniciar o mantenir la son. Però només un 10% dels casos és a causa d'algun trastorn de son crònic i greu, una xifra que fins i tot podria ser major per l'alt nombre de pacients que no estan diagnosticats, en part per la falta de consciència social i per desconeixement fins i tot del propi personal mèdic. Això porta al fet que en malalties com la narcolèpsia es produeixi una demora mitjana en el diagnòstic de fins a 10 anys o que pacients amb apnees, des de l'adolescència, es diagnostiquin per haver sofert un ictus isquèmic després dels 65. El trastorn de la son més freqüent és l'insomni, amb una prevalença d'entre el 20-30%, seguit de la síndrome de les cames inquietes (afecta aproximadament a un 5% de la població) i de la síndrome d'apnees de la son (2-4%).

En els últims anys s'han realitzat nombrosos estudis que analitzen el paper de la son i sembla exercir un paper important en la restauració i enfortiment dels diferents circuits neuronals. Alguns estudis recents assenyalen la importància de la son a l'hora que els nens enforteixin les connexions entre l'hemisferi esquerre i dret del cervell; uns altres han estudiat com la son pot millorar l'aprenentatge o com el cervell consolida conceptes nous o records mentre es dorm. Dormir és fonamental per afrontar en perfectes condicions el dia següent, per a la supervivència de l'individu i pel correcte funcionament del sistema nerviós. Quan no es dorm adequadament hi ha un menor rendiment cognitiu, baixa la concentració i, entre altres alteracions cognitives, es produeixen fallades de memòria,

canvis brusc d'humor i alteracions en el procés de presa de decisions.

Dormir és una necessitat i, a més, la son ha de ser de qualitat i reparadora. Quan això no s'aconsegueix és el moment de visitar un especialista. És necessari conscienciar la població i el propi personal mèdic de la importància de preguntar per la son i sospitar d'aquests trastorns ja que passem 30 anys de la nostra vida dormint i la transcendència d'aquests és molt important. Els pacients amb malalties de la son els disminueix la qualitat de vida comparable a la que pateixen altres malalties cròniques i així i tot, el diagnòstic d'aquestes malalties és encara bastant baix. Es calcula que entre el 60% i el 80% dels pacients amb narcolèpsia i el 90% dels pacients amb apnea de la son o amb síndrome de les cames inquietes no estan diagnosticats. Els desordres de la son es poden prevenir i tractar, però per a això és necessari tenir diagnòstics precisos. Afortunadament les teràpies farmacològiques i no farmacològiques per tractar els trastorns de la son han millorat considerablement, no només en nombre sinó també en diversitat d'accions terapèutiques.

I, quant temps és aconsellable dormir? Últimament també s'han presentat diversos treballs que han relacionat la falta de la son, generalment inferior a 6 hores, amb augment del risc vascular o amb disminuir l'esperança de vida. Tot i que encara queda molt per estudiar sobre aquest tema, tot sembla indicar que un terme mitjà, és a dir, unes 7-8 hores diàries, és el més indicat.

Sílvia Porta i Simó

Ctra. de Calaf, n.º 1
Pol. Ind. L'Aguda
Tel./Fax 973 47 31 25
25750 Torà (Lleida)

Av. Generalitat, 8
Tel. 973 55 02 02
25210 Guissona (Lleida)

CERÀMICA RAJOLES ARTICLES SANEJAMENT CEMENTS

Visites
973 473 028

LES TASQUES DOMÈSTIQUES

Ara que arriba l'estiu pot ser un bon moment per recuperar aquell temps que durant el curs ens ha faltat perquè les aportacions dels nostres fills en forma de col·laboració a les tasques domèstiques es materialitzin.

Durant el curs, quantes vegades hem dit: "dóna'm, ja ho acabo fent jo que anirem més de pressa". O quantes vegades optem per no dir res i ho fem gairebé tot. A vegades se'ns estava el cor i pensem que ja tenen

"fent i desfent es fa l'aprenent". No podem aparcar-ho més, posem-nos-hi sense més excuses.

Ha arribat l'hora de compartir les "sempre avorrides i cíclics" feines de casa i no em refereixo només a les més típiques com parar i desparar taula, treure les deixalles o passejar el gos. Aquestes ja estan superades. Em refereixo a les que fan més mandra o són més repel·lents o necessiten més estona de dedicació.

Per a ells és més fàcil descarregar-se una aplicació amb el mòbil que col·locar tots els estris de cuina dins del rentaplats; estendre la roba amb prou cura perquè no quedi com un moc; aprendre a plegar i planxar; fer el lavabo (inclosa la tassa); fregar i no deixar tolls; treure la pols per tots els racons...

La cosa no serà fàcil perquè sovint entra en joc el factor humor, pressa, mai és el moment, ara he quedat... La tensió comença a pujar i és aquí on ells saben quin és el nostre taló d'Aquil·les i quant cedirem. Però no, aquest estiu no cedirem pas i els vendrem l'oportunitat que tenen de posar-se al nostre lloc i saber el pa que s'hi dona. Segur que la resposta és que quan serà l'hora ja se'n sortiran, però aquesta no és la qüestió.

Si ens ho prenem positivament i amb bon humor, sempre podem dir que és saludable per a la psico-miticitat, la coordinació,... i també per a la convivència familiar. És important conscienciar-nos que el benestar de tota la família és cosa de TOTS.

prou feina a estudiar. D'altres dubtem de la seva capacitat de fer-ho "tan bé" com nosaltres i tirem pel dret per no haver de dedicar-hi més temps del que tenim estipulat. I sense deixar de pensar que el que estem fent nosaltres ho podrien estar fent ells, però com que ja no ens queden ganes d'anar darrere de ningú amb un fbiol sonant... doncs, anem dient amén i demà serà un altre dia.

A l'estiu hi ha temps per a tot i, per tant, un bon moment per posar en pràctica aquell refrany que diu:

Montse Miquel Andreu

Pedagoga col·legiada núm. 00969

www.uncopdema.cat

TORRA
CEREALS I LLAVORS TORRA, S.L.
C/ Palouet, s/n
25750 TORÀ (Lleida)
Tels. 973 473 433 - 973 473 372
Fax. 973 473 572

TREBALLEM I REFORCEM

- Continguts de primària i ESO.
- Comprensió i expressió oral i escrita.
- Lectura, ortografia i matemàtiques.
- Atenció i concentració.
- Autoestima i seguretat.
- Clases puntuals.

ATENCIÓ INDIVIDUALITZADA I PERSONALITZADA

ORIENTACIÓ PEDAGÒGICA FAMILIAR

Pautes de millora en el comportament i recursos per potenciar els hàbits i l'autonomia personals.

PARA TAMBÉ PER INTERNET:
www.uncopdema.cat

Plaça de la Plana, 2 Baixos
25210 Guissona - Tel. 666732422

Ctra. Barcelona - Andorra, s/n
25750 TORÀ (Lleida)
Telèfon 973 47 34 21

SERVEI INTEGRAL DE

JARDINERIA

Torà (Lleida)

El jardiner de Torà

658 55 03 76

www.eljardinerdetora.com

eljardinerdetora@hotmail.com

Us ofereix:

loga
Aeròbic
Manteniment
Ball de saló

Av. Solsona, 49 - 25750 TORÀ

Tel. 973 473 506
637 714 105

BLAI GABINET DE SERVEIS, SL

PONTS - TEL 973 460 500

TORÀ - TEL. 973 473 155

**GESTORIA
ASSEGURANCES**

**LABORAL-FISCAL
COMPTABILITATS**

www.llobregos.info

**EXCAVACIONS
DUOCASTELLA S.L.**

Castellatlat - 08263 SANT MATEU DE BAGES (Barcelona)

Tel. 93 743 30 52 - Tel./Fax 973 473 163

www.excavacionsduocastella.com

e-mail: calmarquet@calmarquet.net

MAQUINARIA AGRÍCOLA

CARMELLES AL LLOBREGÓS

CARAMELLES AL LLOBREGÓS

Les Caramelles també van ser els balls i cançons sota la pluja

Ester Closa.- Després de gairebé mig any d'assajos i preparatius arriba el dia; tan emocionats com nerviosos els caramellaires pugen al remolc per començar la ruta que durarà tres dies. No és pas una ruta que els porti gaire lluny ni a cap indret que no coneixin: Sovint, els millors destins els tenim més a prop del que pensem! És una ruta que els porta de casa en casa, de poble en poble. A cada parada, intercanvien balls i cançons per aplaudiments, propines i algun que altre tiberi. I tothom satisfet (o no) al cap del dia se'n va a dormir pensant que haurà d'esperar 3 anys més per a repetir-ho.

Però les Caramelles no són només quatre balls i cançons. Les Caramelles també són el *remijot* d'assajos que fan del jovent una pinya indestructible. Les Caramelles també són els amos i mestresses i masovers que uns mesos i dies abans de Pasqua es posen a pintar portes, menjadors o escales i omplen el jardí de flors. Les Caramelles també són la gent que les van a veure per primera vegada i els encanten o bé els que es queden indiferents. Les Caramelles són la colla xica, que desitgen ser grans però no saben que ja ho són. Les Caramelles també són les padrines que les miren des de la finestra i no poden evitar les llàgrimes pensant que qui sap si són les últimes que veuran. Les Caramelles són els viatges amb remolc; de vegades amb fred o de vegades amb calor, però sempre amb alegria i cançons. Les Caramelles són tres dies de música i

trabucs que omplen el poble d'Ardèvol, tan silenciós durant l'any. Les Caramelles són la bandera plena de cintes de colors, record de les cases per on hem passat. Les Caramelles són moltes més coses, però totes elles indescriptibles.

I aquest any, les Caramelles també van ser els

balls i cançons sota la pluja, les espardenyes plenes de fang i el fred i el vent del Santuari de Pinós. Però cap d'aquestes coses van ser suficients per aturar el ritme de Caramelles. Llarga vida a les Caramelles d'Ardèvol! Ens veiem d'aquí a tres anys!

*"Diuen que mai s'acabaran les flors d'una festa
que és fruit de la terra:
flors com el dring dels cascavells
del jovent d'un poble
que estima la terra!"*
(Fragment de la cançó de la colla xica.)

CARAMELLES AL LLOBREGÓS

25 anys de canya i gralla a Sanaüja: les "canyarelles" dels grallers Canyacrec

Maria Garganté.- El dia de Pasqua va tornar a ser especial aquest any a Sanaüja, donat que aquest fou novament any de Caramelles! Es tractava, però, d'unes caramelles molt especials, que fins i tot tenien un nom diferent de les habituals. Les "Canyarelles" commemoraven els vint-i-cinc anys de la creació del grup de graller Canyacrec, que porta dues dècades i mitja amenitzant les festes populars de Sanaüja i fins i tot altres esdeveniments, com la rebuda "musical" de cada un dels participants en la Cursa de muntanya i

també han acompanyat als gegants de Sanaüja en les seves nombroses sortides per la geografia del nostre país. Aquestes "canyarelles", doncs, pretenien aglutinar tots els qui en algun moment haguessin format part dels grallers "Canyacrec", que val a dir que tenen la seva continuïtat assegurada gràcies a una flamant colla de grallers "júnior", formada per nens i nenes.

La celebració del dia de Pasqua va començar amb l'esmorzar dels caramellaires dalt del castell, arribant després a la plaça per assistir a missa. Després de l'ofici tingué lloc la cantada a la plaça, que es perllongà després per altres indrets del poble durant la tarda –amb alguna interrupció a causa de les inclemències meteorològiques. En qualsevol cas, fou una jornada festiva que va posar de manifest la veracitat dels versos llegits pel Carles Alseda en el pregó de la festa:

*"Arrels de poble,
signes d'identitat,
llaços d'amistat,
romanen de forma noble,
perennes en el temps,
com pilars que sostenen fermes,
la nostra cultura i tradició
que Sanaüja viu amb devoció."*

MASSOTERES

Dani Vidal. - La coral Massoteres enCanta va tenir la iniciativa de recuperar el tradicional cant de les caramelles al municipi. Va ser el dia 21 d'abril, en l'aplec que celebra cada Dilluns de Pasqua el municipi de Massoteres a l'ermita de Camp-real,

La interpretació de la coral es va fer a l'interior de l'ermita a causa del temps plujós d'aquella jornada, a la qual van assistir nombrosos veïns del tres pobles del municipi: Massoteres, Palouet i Talteüll.

Les caramelles feia dècades que s'havien deixat de cantar a Massoteres i ara s'han recuperat gràcies a la coral. Felicitats per la iniciativa.

CARAMELLES AL LLOBREGÓS

“Hem incorporat novetats recuperant antigues tradicions com la cistella i la ballesta”

Carles Llongueras i Morera. - Sí, sí, aquest any toca Caramelles a Castellfollit! Ep! Mira, el nostre calendari ho diu. Cada dos anys fem la cantada per Pasqua. Però vet aquí que hem incorporat novetats recuperant antigues tradicions com la cistella i la ballesta. Sota la direcció de la Maria Guirado Liñan i l'acompanyament al piano de l'Alba Sánchez Cortina les cançons que hem interpretat són: *En aquesta santa casa*, *Surt a sa finestra*, *Ompli-us el cistell*, *Goigs de les botifarres* i *La pastoreta*. Aquesta darrera cançó ballada pels més menuts de la colla.

Comencem a Missa i al moment de l'ofertori interpretem un cant. Llavors en acabat l'ofici seguim la cantada. Continuem fent una cantada i ballada sencera a la Plaça Major. Després iniciem la cercavila pels carrers amb la música dels Grallers de Caste-

llfollit cap a baix al bars. Però a cal Joan avui s'ho escolten ja jubilats. Ara cap a la Muralla i així poder encarrar el Raval, amunt i avall. Pel camí ens aturem en algunes cases i en posar la cistella rebem el premi d'haver cantat amb tant goig i alegria com sabem. Seguidament en Nil Rider que ens ha acompanyat també les cançons amb el flabiol, agafa la ballesta, hi posa una flor i la fa arribar a la donzella que surt al balcó també com a agraïment. Per acabar, ens trobem a la darrera casa i davant de l'Ajuntament, cantada i ballada final per tancar-ho amb un vermut ben merescut.

Les Caramelles a Castellfollit s'han fet molt populars i hem aconseguit reunir fins a tres generacions de cantaires en aquesta edició. Ens retrobem a la propera. Bona anyada.

OS - CASTELLFOLLIT

valldellobregos *cat*

MERCADAL DE TORÀ

Redacció. - El passat Divendres Sant Torà i els seus carrers i places es van convertir una vegada més en una Vila que rememorava un mercat del segle XIX. Tots els seus carrers es van vestir per a l'ocasió amb la mostra de formatges, antiguitats, parades d'alimentació, de teràpies alternatives, de música i de moltes coses més. La festa va reunir un gran nombre de visitants tant de Torà, com de la comarca i altres llocs del país, vinguts tots ells a la nostra població per gaudir d'un mercat ja totalment consolidat com el "Mercadal de Torà". Ha arribat a ser un punt de referència per les vacances de Pasqua.

El Mercadal es una jornada fixa en el calendari local i dels amics que el visiten i aconsegueixen portar a Torà un nombrós grup de visitants que aprofiten aquestes dates per caminar per les nostres places, carrers, gaudint de la comarca i del Llobregós, per fer-hi turisme, estar en contacte amb la natura i la gastronomia de la zona.

Aquest any s'ha pogut comprovar l'assistència i la participació de visitants de diferents comarques de Catalunya i també de diferents llocs de l'Estat espanyol, que s'han interessat per conèixer el patrimoni i la història de Torà. El bon temps va acompanyar, cosa que va fer lluir molt més la festa.

FIRA DE SANT PONÇ A PRADES DE LA MOLSOA

M. Alba Puigpelat. - Com cada any, el primer diumenge de maig varem celebrar la Fira de Prades, organitzada per l'Associació Cultural de Prades. Enguany n'era la quinzena edició.

Durant el dia es van poder degustar i/o comprar els productes dels diferents artesans que hi exposaven i observar alguns d'ells que feien una demostració de com elaboren i creen els seus productes. Hi varem poder veure un cisteller, una filadora, un torn de fusta, un culleraire...

El matí va començar amb un bon esmorzar de fira, del qual en van gaudir al voltant d'un centenar de persones. A mig

Després de dinar, la plaça es va omplir per acollir la 9a Trobada d'Acordionistes de Prades.

Durant tot el dia es podia adquirir La Fornal, que aquest any, a l'igual que la Fira, celebrava la seva 15a edició. Enguany la publicació estava dedicada a les relacions de veïnatge en els pobles, la recuperació de la memòria popular a través de diferents entrevistes, entre altres sorpreses. Aquells o aquelles que no la vàreu poder adquirir el dia de la Fira, la podeu trobar a diferents quioscos de Calaf.

El dia va finalitzar amb xocolata i coca per a tothom.

Esperem trobar-nos-hi l'any que ve.

matí els més menuts -i els no tant- es van divertir amb la tirada de bitlles catalanes. A dos quarts de dotze, es va celebrar la missa on hi va actuar el Cor Trinant de Calaf, que també van fer una cantada a la plaça on van acabar la seva actuació entonant Els Segadors.

Abans de començar a dinar, els més petits van poder gaudir d'un espectacle infantil, el qual esperem seguir organitzant els propers anys.

A les dues en punt, es van servir uns dos-cents plats d'arròs i botifarres, tot cuinat pels membres de l'Associació.

HORARI D'AUTOBUSOS

Línia Barcelona

Barcelona	Calaf		
Horari	Hora	Preu	Preu
	arribada	trajecte	A/T
➔ 07:30	09:01	13,15	23,70
➔ 15:00	16:31	13,15	23,70
➔ 09:45	08:14	13,15	23,70
➔ 20:00	18:20	13,15	23,70

Barcelona	Castellfollit		
Horari	Hora	Preu	Preu
	arribada	trajecte	A/T
➔ 07:30	09:13	14,70	26,50
➔ 15:00	16:43	14,70	26,50
➔ 09:45	08:02	14,70	26,50
➔ 20:00	18:08	14,70	26,50

Barcelona	Torà		
Horari	Hora	Preu	Preu
	arribada	trajecte	A/T
➔ 07:30	09:19	15,20	27,45
➔ 15:00	16:49	15,20	27,45
➔ 09:45	07:56	15,20	27,45
➔ 20:00	18:02	15,20	27,45

Barcelona	Biosca		
Horari	Hora	Preu	Preu
	arribada	trajecte	A/T
➔ 07:30	09:24	15,90	28,70
➔ 15:00	16:54	15,90	28,70
➔ 09:45	07:51	15,90	28,70
➔ 20:00	17:58	15,90	28,70

Barcelona	Sanaüja		
Horari	Hora	Preu	Preu
	arribada	trajecte	A/T
➔ 07:30	9,31	16,60	29,90
➔ 15:00	17:01	16,60	29,90
➔ 09:45	07:44	16,60	29,90
➔ 20:00	17:51	16,60	29,90

Línia Manresa

Dimarts - Dijous - Dissabte

Torà	Manresa		
Horari	Hora	Preu	Preu
	arribada	trajecte	A/T
➔ 07:59	09:00	6,95	12,55
➔ 13:31	12:30	6,95	12,55

Línia Lleida

Dilluns - Dijous - Divendres

Biosca	Lleida		
Horari	Hora	Preu	Preu
	arribada	trajecte	A/T
➔ 07:06	08:35	11,50	23,00
➔ 14:29	13:00	11,50	23,00

Telèfons d'interès

BIOSCA

AJUNTAMENT	973 473 241
CONSULTORI MÈDIC	973 473 528
ESCOLA	973 473 505
PARRÒQUIA	973 473 082

CALONGE

AJUNTAMENT	938 680 409
PARRÒQUIA	938 698 416
RÀDIO ALTIPLÀ	938 680 090

CASTELLFOLLIT

AJUNTAMENT	938 693 031
ESCOLA	938 693 011
PARRÒQUIA	973 524 039

IVORRA

AJUNTAMENT	973 524 036
LOCAL SOCIAL	973 524 100
PARRÒQUIA	973 524 039

MASSOTERES

AJUNTAMENT	973 551 426
CONSULTORI MÈDIC	973 551 226
PARRÒQUIA	973 500 213
TEL.PÚBLIC	973 550 439

LA MOLSOSA

AJUNTAMENT	973 296 090
PRADES TEL.PÚBLIC	973 473 037
PARRÒQUIA	973 524 039

PINÓS - ARDEVOL

AJUNTAMENT	973 473 292
CENTRE CULTURAL	678 691 539
ESCOLA	973 473 463
PARRÒQUIA	973 473 010

SANAÛJA

AJUNTAMENT	973 476 008
CONSULTORI MÈDIC	973 476 066
ESCOLA	973 476 136
FARMÀCIA	973 476 109
GRALLERS-DIABLES	973 476 163
PARRÒQUIA	973 476 079

TORÀ

AJUNTAMENT	973 473 028
BOMBERS	973 473 380
	973 473 496
CONSULTORI	973 473 333
ESCOLA	973 473 204
FARMÀCIA	973 473 220
PARRÒQUIA	973 473 082

VICFRED

AJUNTAMENT	973 550 586
PARRÒQUIA	973 524 039

Programació de Ràdio Altiplà - La Xarxa 2013-2014

De dilluns a divendres:

00:00 – 04:00	EL LLAC DELS COCODRILS	Selecció musical
04:00 – 06:00	FORA D'HORA	Participació dels oients
06:00 – 09:00	NOTÍCIES EN XARXA ed. matí	Informatiu
09:00 – 10:00	LA TERTÚLIA	Entrevista + tertúlia
10:00 – 13:00	MATINS EN XARXA	Magazine
13:00 – 14:00	ESPORTS EN XARXA	Esports
13:00 – 14:00	COMPROMIS CIUTADÀ (dijous)	Democràcia
14:00 – 15:00	NOTÍCIES EN XARXA ed. migdia	Informatiu
15:00 – 16:00	EL LLAC DELS COCODRILS	Selecció musical
15:00 – 16:00	COCODRIL CLUB (divendres)	Música per recordar
16:00 – 19:00	LA TARDA	Magazine
19:00 – 20:00	NOTÍCIES EN XARXA ed. vespre	Informatiu
20:00 – 22:00	EL LLAC DELS COCODRILS	Selecció musical
22:00 – 23:00	NOTÍCIES EN XARXA ed. nit	Informatiu
23:00 – 24:00	AL CAP DEL DIA	Entrevista

* LA NOTÍCIA AL PUNT abans dels butlletins horaris de les 10, 11, 12, 13, 16, 17, 18 i 19 h.

* EL DIA AL PUNT abans del butlletí horari de les 20:00 h

Dissabte:

00:00 – 08:00	EL LLAC DELS COCODRILS	Selecció musical
08:00 – 09:00	NOTÍCIES EN XARXA ed. matí	Informatiu
09:00 – 11:00	MANERES DE VIURE	Magazine
11:00 – 12:00	COMPROMIS CIUTADÀ	Democràcia
12:00 – 13:00	* PROGRAMACIÓ LOCAL	La Setmana al Punt L'Informatiu i l'Agenda (Laia Segura)
13:00 – 14:00	SARDANES	Selecció musical
14:00 – 15:00	NOTÍCIES EN XARXA ed. migdia	Informatiu
15:00 – 16:00	L'INTERNAUTA	Noves tecnologies
16:00 – 17:00	SOM TERRA	Món agrari
17:00 – 18:00	VALORS A L'ALÇA	Emprenedors
18:00 – 21:00	EN JOC	Esports
21:00 – 22:00	COCODRIL CLUB	Música per recordar
22:00 – 23:00	ESTRENES	Novetats musicals
23:00 – 24:00	IN AND OUT	Música Dance

Diumenge:

00:00 – 08:00	EL LLAC DELS COCODRILS	Selecció Musical
08:00 – 09:00	NOTÍCIES EN XARXA ed. matí	Informatiu
09:00 – 11:00	MANERES DE VIURE	Magazine
11:00 – 12:00	* PROGRAMACIÓ LOCAL	L'Informatiu i l'Agenda (Laia Segura)
12:00 – 13:00	SARDANES	Selecció musical
13:00 – 14:00	SOM TERRA	Món agrari
14:00 – 15:00	NOTÍCIES EN XARXA ed. migdia	Informatiu
15:00 – 16:00	A LA CORDA FLUIXA	Humor
16:00 – 20:00	EN JOC	Esports
20:00 – 21:00	COR COUNTRY	Música
21:00 – 22:00	CLUB DEL COUNTRY	Música
22:00 – 23:00	MUSICA.CAT	Música en català
23:00 – 24:00	GERARD TRENCH	Música Dance

EXCAVACIONS GERMANS

CASES

Oficines i magatzem: Polígon I' Aguda II, nau 8
25750 TORÀ (LLEIDA)

Tel / Fax: 973.47.36.16 / 629.28.55.18

e-mail: germanscases@excavacases.es

EXCAVACIONS - TRANSPORTS - CONTENIDORS - MATXUQUEIG

**RECOLLIDA
I APLICACIÓ
DE PURINS**

Tel. 973 524 072

610 606 413

CAL MOLINS - IVORRA

Plaça Major - Claret de Torà
telf. 973296008

Restaurant "Can Solé Xic"
Turisme rural "Cal Miramunt"
calmiramunt.claret@viladetora.net

Perruqueria
Carmen's
HOME I DONA

Depilacions, solarium...

Plaça del Vall, 8
Tel. 973 473 106
TORÀ (Lleida)

**Construccions
Sant Gil, S.C.C.L.**

c/ Montsec, 21 - 25750 TORÀ
Tel. 973 473 547 consangil@telefonica.net

Atenció personalitzada per a
avis i/o malalts, a domicili.
Servei de neteja per a
particulars, despatxos,
obra nova...

Av. Ponts, 1 - GUISSONA
973 55 25 02 - 618 72 88 59
sad_segarra@yahoo.es

assessoria

COFISCO
S.L.

Plaça de la Creu, 3
25750 - TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 317

Fax 973 473 644

e-mail: cofisco@telefonica.es

cal mas
CASA DE LA MASIA

25750 TORÀ | LA SEGARRA | LLEIDA
TELS. 973 473 581 | 616 086 185
FAX: 973 473 107 | www.calmas.net

Càritas de Torà participa en la trobada diocesana

Càritas interparroquial de Torà va assistir a l'assemblea de les Càrites diocesanes el passat dia 5 d'abril, celebrada a Gollmés. És una bona ocasió per compartir el treball que fa cada una de les Càrites, en llocs més grans i en llocs més petits. Així aprenen els uns dels altres.

L'amfitriona va ser la Càritas de Gomés i la seva presidenta va donar la benvinguda, juntament amb el rector Mn. Climent, que va ser rector de Torà durant molts anys. Per la seva part el director de Càritas diocesana, Josep Vidal, va excusar la presència del bisbe i va demanar a tots els voluntaris i voluntàries de les diferents Càritas "que construïm espais d'esperança, que la nostra missió és sortir de les quatre parets per impregnar d'esperança a la gent que atenem".

Es va donar lectura a l'acta de la reunió anterior i es van donar els comptes de l'any 2013 així com el pressupost per a aquest any 14. També es va informar sobre el Fons Solidari Diocesà i del Pla d'Ajuda Social, dues iniciatives per poder dotar a les diferents Càritas dels recursos dels que són deficitaris. Davant la memòria de les activitats de 2013, es va evidenciar

el gran augment de demandes ajuda. Els quatre grups de treball (família, infància, vellesa i càritas) van posar en comú les seves reflexions de cara a una millora del servei que es presta.

La realitat que es va viure en aquesta trobada, tot compartint les diferents realitats i fent paleses les necessitats imperioses que provoca en moltes persones la crisi de la nostra societat injusta, va ser de veritable comunió entre tots els assistents. i els empeny a millorar la seva tasca.

Mireia Duran

*Us agraeix la
vostra companyia.*

Fins aviat.

Plaça d'Hostal, 1
Telèfon 973 47 30 00
25750 Torà (Segarra)

LA LLEI A COP D'E

Tan senzill que seria tot si no fossin tants els que es dediquen a complicar-nos la vida. És ben clar: quan l'ésser humà neix, ho fa amb tots els drets haguts i per haver i només té un deure que és el de respectar els drets dels demés. És tan senzill com això.

Però ben aviat, aquella personeta petita que encara no té ús de raó, ja veu trepitjats els seus drets per primera vegada quan els seus pares van a fer-li la inscripció al registre civil del seu municipi. A partir d'allí, aquell encara un bebè, esta venut davant el perill. Un dia haurà crescut, tindrà ús de raó i voldrà fer una activitat d'una determinada manera. Ah, llavors sortirà el torrapebros de torn que li dirà: "Afluixa! No pots fer això d'aquesta manera". "Ah no? Que estic perjudicant algú, potser?". "No ho sé. Però això no és legal". És evident que ens hem fotut de lloros contra la llei.

El que té la llei, però, és que permet més d'una interpretació. Ja ho diuen: "feta la trampa, feta la llei". Això vol dir que primerament estudien la manera de fer la trampa i a continuació escriuen la llei sense que la trampa es noti, de tal manera que necessitem un advocat per interpretar-la. Així doncs tothom s'hi guanya la vida, pagant nosaltres, és clar.

Aquí en tenim un exemple ben clar, amb el procés sobiranista de Catalunya: Uns diuen que la Constitució no permet fer la consulta, altres diuen que sí. El cas és que el Govern de Catalunya i el Govern d'Espanya s'estan prenent la mida a veure qui la té més gran. La consulta del 9 de novembre es farà, però abans s'ha de treballar la manera perquè Rajoy es vegi obligat a autoritzar-la sense que es quedi amb el cul a l'aire, cosa que el posaria en ridícul davant la resta d'Espanya.

Per tant, no és veritat que no hi hagi converses entre la Generalitat i el Govern central, doncs segons el que nosaltres hem pogut saber, existeix un pla de treball elaborat minuciosament i que és el següent: Ara Rajoy es negarà sistemàticament a la consulta al·legant que la Constitució no ho permet. Més endavant el Parlament de Catalunya aprovarà la llei de consultes i Artur Mas, en base a aquesta llei, convocarà la consulta pel 9 de novembre.

	<i>Fem les vostres participacions personalitzades i de franc per a la Loteria de Nadal i Reis</i> <i>Tenim números abonats de tots els acabaments</i> <i>Us enviem la loteria de qualsevol punt d'Espanya</i> LOTERIA "EL MERCAT" DE CALAF C/ Sant Jaume, 31 08280 CALAF Tel. 93 869 91 54 loteriaelmercat@hotmail.com

A més a més, escenificant una negociació prèviament pactada, es canviarà el format de la pregunta que quedarà així: Voleu que Catalunya esdevingui un nou Estat d'Europa? SI – NO. En cas afirmatiu, voleu que aquest nou Estat es confederi amb Espanya, Portugal, País Basc i Andorra? SI – NO.

Espanya, complint estrictament el seu "paripé", portarà la consulta al Constitucional, però com que ni la convocatòria ni la pregunta parlen de referèndum ni independència, està previst que "l'insigne" tribunal digui que sí: Endavant!!!. Llavors Rajoy ja no s'hi podrà negar, autoritzarà la consulta i farà que davant d'Espanya en pugui sortir ben parat.

A partir d'aquí ja podem imaginar que passarà: A la curta o més llarga, caminarem cap a la Confederació d'Estats Ibèrics dins la UE. Però clar, abans d'això cal que siguem independents. Us en recordeu del Capità Enciam? El que deia que "els petits canvis son poderosos"? Doncs aquesta és la nostra força quan tots ens unim per un mateix objectiu. L'important de construir un nou estat, és que podrem aprofitar l'ocasió per canviar a un nou concepte de país. Us explico una faula que és prou il·lustrativa del forts que som quan sumem forces:

"A la Segarra hi ha quantitat de pardals que viuen per les teulades. Quan neva, ells no poden sortir del seu amagatall, perquè fa fred i no troben res per menjar.

Vet aquí que un pardal estava mirant com queien els flocs de neu des del seu amagatall i n'hi va arribar un altre que es va posar al seu costat i li va dir:

-Hola! Que fas?

-Doncs mira: estic mirant com cau la neu i pensant coses.

-I que penses?

-Doncs ja fa estona que estic capficat! Tu saps el que deu pesar un floc de neu?

-Quina manera més estúpida de perdre el temps! Doncs res. Un floc de neu no pesa res. Ni tant sols hi han eines per mesurar el que pesa. No pesa res.

-Això que no pesa res ho diràs tu. Veus aquella branca trencada d'allà? Hi han caigut 999.999 flocs de neu i la branca aguantava bé. Només n'hi ha caigut un, el que feia un milió i la branca s'ha trencat. No em diguis a mi que un floc de neu no pesa res!!!!

Així és amics: Els flocs de neu som els catalans que veiem la única solució en la independència, i la branca trencada és aquesta Espanya rànica, cavernària i de pandereta. Ja falta poc per aconseguir-ho. Si uns estirem fort per aquí i altres estirem fort per allà, segur que l'estaca es tomba, que ben corcada deu ser ja.

Quico Perdigó

SUBSCRIPCIONS

i

PUBLICITAT

973 473 265

Jordi Clavier

Fuster ebenista

Mobles a mida, portes, parquet, sostres, finestres i revestiment de parets.
Persianes, mosquiteres de tot tipus i reparacions...

Treballs a tota la comarca

649 029 827

Massoteres

info@fusteriaclevier.com
www.fusteriaclevier.com

SWAP PARTY: INTERCANVIEM ROBA!

Queden lluny els temps en què compravem, sovint de primera mà, tot allò que ens feia falta. I és que, per trist que sigui, el cert és que si una cosa bona té la crisi és que estimula la creativitat. El consumidor en potència s'ho pensa dues vegades abans de treure la cartera de la butxaca. Abans, qualsevol alternativa és millor; en especial, l'intercanvi.

Aquesta forma d'economia ens ha acompanyat des de la Prehistòria i ha estat bàsica per establir o

enfortir vincles entre famílies i pobles. Ben mirat, si a la Conxita li sobren verdures i al Joan gallines, perquè no intercanviar-ho de manera que tots tinguin de tot?

Avui us parlaré de les *Swap Party*, trobades on s'intercanvien roba i complements. La idea és molt senzilla: convides els teus amics a reunir-vos en un lloc on l'ambient sigui amable (el menjador de casa teva, un bar de confiança...). Els demanes que duguin tot allò que porta anys badallant al fons de l'armari: aquells pantalons que et van petits, la brusa que et va regalar la tieta i que mai t'has posat... Finalment, distribueixes la roba per l'espai de manera que es vegi, poses bona música i reparteixes cafès i galetes (imaginació al poder) entre els assistents.

El resultat és sempre satisfactori: en un ambient distès, tothom passarà una bona estona entre amics i tornarà a casa amb noves adquisicions que, per sort, no es quedaran al fons de l'armari.

Montse Torné

CATALUNYA 1714 – 2014 VÀREM SER, SOM ARA I SEREM SEMPRE

El meu estimat poble català, al llarg de la seva llarga història, sempre ha rebut patacades i contratemps. L'11 de setembre del 1714, ara fa 300 anys, en va passar una de grossa. Ara us en faig cinc cèntims d'una manera molt resumida. La ciutat de Barcelona va caure davant les tropes borbòniques després de molts mesos de resistència davant el duc de Berwick durant la guerra de Successió, en la qual els Borbons (Felip V) i els Àustries (l'Arxiduc Carles) lluitaven per tota Europa per la Corona d'Espanya. La guerra la van guanyar els Borbons i per entendre'ns, com que Catalunya formava part de la Corona d'Aragó i per tant a favor del Àustries, encapçalat pel seu Arxiduc, o sigui els perdedors, a Catalunya ens va tocar el rebre i tot va quedar derogat, tant privilegis nobiliaris com sistemes legals, i per si fos poc les nostres institucions catalanes (la Generalitat, les Corts, etc.) van quedar, és clar, també abolides.

D'aquests fets fins els nostres dies el nostre país ha hagut de passar per moltes vicissituds. Períodes de resistència i reivindicacions tot barrejat amb etapes de recuperació i consolidació nacional.

Tot i així, com que el poble català sempre ha estat un poble voluntariós, patriota, lluitador i treballador; ni els odis ni els menyspreus ni les incomprensions ni les injustícies que s'han anat reproduint amb alts i baixos al llarg d'aquets últims 300 anys al nostre país, ni res de res ha pogut tòrcer el nostre veritable camí que no és més que el de buscar, tots els que vivim a Catalunya, el reconeixement de la nostra cultura, de

LLIBREGÓS
informació
 núm. 65

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA
Miramunt
 Plaça del Pati, 4
 25750 TORÀ
 telèfon
 973 47 30 83
FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

LLIBRERIA
ROVIRA
 Estanc
 Quiosc
 Videoclub
 Càrregues de mòbil
 Papeteria
 Objectes de regal
 P/Vall, 16 Torà (Lleida)
 Tel. i Fax: 973 473 346
 llibreriarovira@hotmail.com

El poble està disposat a tot per fer el que faci falta per portar el nostre país Catalunya a bon port, i el proper novembre a votar tothom i cap endavant tot desitjant que guanyi el si i tenint clar que –com fan els primers versos de l'himne nacional de Catalunya– “Catalunya triomfant tornarà a ser rica i plena...”. Si sortim victoriosos, el final de la història ha d'acabar el dia de Sant Jordi del 2015 amb la declaració unilateral d'independència de Catalunya fent-ne ressò del full de ruta marcat per l'Assemblea Nacional Catalana. Cal dir, tot esperant que mai passi, que si al final no ens em sortim, nosaltres els catalans de soca-rel continuarem sempre sent fidels als nostres principis i als nostres ideals i que per tant no seguirem intentant sense cap dubte fins a aconseguir la independència pel nostre poble.

Josep Verdes

PREVENIR UNA GUERRA MUNDIAL

Els qui van provocar la crisi de l'any 1929 enganxant-hi gent i empreses a la borsa per haver estirat més el braç que la màniga van propiciar la Segona Guerra Mundial. Semblantment, avui dia, els qui han provocat la crisi de 2008, en aquest cas enganxant la gent amb hipoteques i préstecs, predisposen la situació cap a una Tercera Guerra Mundial, més aviat continental a l'Àsia, on de moment hi ha focus bèl·lics o d'agitació d'intensitat moderada.

Que la intensitat adquirís el nivell de guerra mundial podria dependre de forçar-ne el desencadenament amb un atemptat, per exemple, al president dels Estats Units d'Amèrica. A una pel·lícula titulada "En el punt de mira" n'hi ha un. No seria el primer cas d'atemptat contra un president nordamericà; a l' any 1963, com a data no gaire llunyana, el president John F. Kennedy va ser mort, no per un tal Oswald, sinó per un franc tirador que formava part probablement d'una conspiració muntada per una societat secreta.

En relació a la suposada guerra, l'exèrcit espanyol, no havent de defensar el país contra la invasió, seria enviat a llocs de l'Àfrica sahariana i nordoriental. A Espanya caldria estar atents a atemptats terroristes.

A la conflagració, com a conseqüència de l'activitat bèl·lica i de les destrosses civils, augmentaria la productivitat industrial de forniment cap a les regions del conflicte que, en principi, reduiria el deute públic i augmentaria l'ocupació laboral dels països que el proporcionessin.

La perspectiva de quan començaria la Tercera Guerra Mundial, centrada a l'Àsia, aniria des de després del Campionat Mundial de Futbol a Brasil aquest 2014, fins a abans de les properes eleccions presidencials nordamericanes l'any 2016.

Aquesta carta ha estat escrita de manera preventiva i amb la intenció que no passi res dolent d'allò apuntat.

Robert Sala Parcerisas

Transports
MOLINS
transportsmolins@gmail.com
Jordi - 652 106 427
c/ Nou, 6 25750 Torà

QUEVIURES

Francesc Llordés i Rovira

ESTANC

Plaça Major, 8 • Tel 973 476 055
25753 - SANAÜJA (Lleida)

L' ENSENYAMENT A CASA NOSTRA (i II)

Seguint el fil de l'article anterior assenyalem que al gener de l'any 1944 l'Ajuntament va decidir que havia arribat el moment de reprendre les obres i acabar les escoles començades el 1937. Molts toranesos van ajudar amb aportacions econòmiques i d'altres amb treball personal perquè es pogués fer l'obra. El Ministeri de Cultura va aportar-hi 40.000 pessetes i ja el curs següent es va inaugurar.

Les escoles noves van seguir amb tota normalitat i sense esdeveniments dignes d'assenyalar. I desaparegués el col·legi de nenes de les Dominiques i el de nens "Pàtria i Cultura", no hi havia cap altra opció que la pública fins que a començament dels anys 1960, el rector de la parròquia, Mn. Xavier Claramunt, va promoure l'obertura d'un col·legi per a nens a la casa de les monges a la plaça de l'Església. El professorat, a part del propi rector, estava format per tres mossens de parròquies veïnes. La durada d'aquest col·legi va ser molt curta, un parell d'anys, i l'alumnat entre 10 i 15 estudiants.

El fet que la situació econòmica general anés canviant va propiciar que molts pares volguessin quelcom més que la primària per als seus fills. Però aquest nou esglai educatiu, el batxillerat o la formació professional, no s'impartien a Torà i els centres més propers de segona ensenyança eren a Cervera, Guissona i Calaf. O bé el recurs, ja més costós, d'un internat. N'hi va haver per tots els gustos i butxaques. Així va començar la diàspora dels estudiants, que en aquells moments es va generalitzar. I així va néixer la modalitat del transport escolar que, fins a l'hora present, és habitual per a tots els escolars complets els 12 anys fins als 16, que és

l'edat obligatòria de la secundària. A dia d'avui els estudiants toranesos de secundària es reparteixen entre Calaf, Guissona i alguns a Tàrraga. I tenen el servei de transport, llevat d'algunes excepcions, gratuït.

I com que les obres fetes l'any 1944, per les dificultats pròpies de l'època de construcció i el canvi a millor que anava assolint la societat durant aquells últims anys, exigien una reforma i ampliació, l'any 1975 va fer-se una remodelació a fons de tot l'edifici escolar adequant-lo a les exigències pròpies del temps. Van intervenir en el seu finançament, a part del Ministeri d'Educació, l'Ajuntament i els membres del Consell Escolar que van avalar a títol personal un préstec de la Caixa Rural de Lleida.

Coincidint amb la reforma exposada anteriorment és arribada la democràcia, que suposà un canvi polític prou important i alhora una elevació substancial del nivell de vida i la lògica repercussió en la manera d'afrontar la qüestió de l'ensenyament. I així, arribats a l'any 2008—passats 33 anys des de l'anterior reforma de l'edifici escolar—és quan el Departament d'Educació de la Conselleria de la Generalitat decideix fer taula rasa i construir de nou tot el centre educatiu. Les obres es van allargar durant un parell d'anys i van ser inaugurades oficialment el setembre de l'any 2010. Val a dir que el cost total de la construcció va quedar al voltant dels 3 milions d'euros, al que s'han d'afegir els 500.000 de l'aixecament de la "Llar d'Infants" que de l'escola vella va passar a un pavelló nou aixecat entre la Residència d'Avis i la caserna —avui malmesa i abandonada— de la Guàrdia Civil.

I com a cloenda de tot el que s'ha inventariat al llarg

CONSTRUCCIONS I REFORMES

M. COBERÓ - X. TORNÉ

els paletes del Llobregós

Tel. 620109517 - 690311965

d'aquests dos capítols dedicats a l'ensenyament, potser podríem assenyalar que fins ben entrats al segle XX l'escola catalana no va existir com a tal. Des del decret de Nova Planta, el 1716, a les escoles l'única llengua escrita era el castellà. Es dona la circumstància curiosa que aquí, a casa nostra, només es parlava el català i s'escrivía tot en castellà, com es pot acreditar amb mil i un documents d'aquells temps.

Els primers intents d'esborrar aquest contrasentit flagrant van néixer amb l'eclosió dels Jocs Florals a la segona meitat del segle XIX, en els que va tenir una repercussió molt especial Mn. Jacint Verdaguer, sobretot amb els seus poemes cabdals de l'Atlàntida i Canigó, seguint amb el moviment de les Bases de Manresa l'any 1892. Però l'empenta forta va arribar l'any 1914 —ara fa just cent anys— amb la Mancomunitat nascuda per obra i gràcia de Prat de la Riba i la col·laboració magistral de Pompeu Fabra, que a més d'enginyer industrial de prestigi, va ser l'alma mater dels tractats de llengua i

ortografia i va dissenyar la columna vertebral del català modern tal i com el coneixem avui. La dictadura d'en Primo de Rivera l'any 1923 va posar el fre, fins i tot la marxa enrere, a tot el que fos català, llengua inclosa. Però l'any 1931, amb l'adveniment de la Segona República, es va recuperar una part substancial de l'ensenyament en català. Per tornar-ho a perdre altre cop, l'any 1939, acabat el conflicte incivil, amb la dictadura i l'enèsima prohibició del català. Van haver de transcórrer gairebé quaranta anys, quan a finals dels 70, amb la democràcia, la nostra llengua va tornar a recuperar el pols de la normalitat.

Queda demostrat que la voluntat d'un poble, si és ferma i concloent, és inesborrable. Hem arribat a un punt que, per més Werts que disparin amb aires exterminadors, la nostra llengua —rica i estimada— està cridada a renàixer, com Au Fènix, de la seva pròpia cendra.

Albert Brau i Bagà

roba de casa modes

albert

Rita Brau i Rius

Tel. 973 47 31 01 - TORÀ

FORN I PASTISSERIA

Algerich

Plaça de la Creu, 13 - Tel. 973 47 31 79 - TORÀ

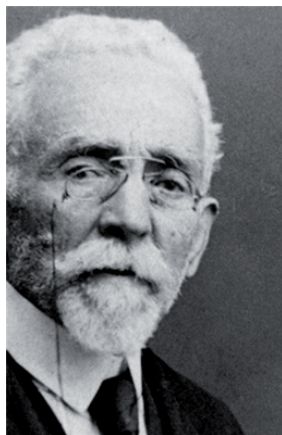
"IANQUIS D'ESPANYA"

De Rússia, molts en sabem allò que explicava l'acudit de l'Eugenio de dos viatgers que es troben al tren: un era del país de Putin i, l'altre, de Jerez de la Frontera. Mentre que el primer coneixia Espanya amb gran detall i semblava haver-ne assaborit totes les meravelles, l'andalús només li sabia correspondre, després d'un silenci meditat i de certa sufocació, amb un lacònic "muchos rusos, en Rusia". Aquesta anàlisi hiperrealista i eloqüent demostrava que, si no se sap res, és millor no desaprofitar l'oportunitat de fer el silenci.

Tenim la sort que, en general, callar ens costa. Això, que és una benedicció per als escriptors, també és força útil per als malalts que s'entesten a seguir les informacions durant el període electoral. En aquestes èpoques, sempre hi ha candidats benintencionats que, conscients del desencís dels discursos precuinats i soporífers, animen la campanya amb alguna perla no prevista pels equips de comunicació dels partits polítics. Condimenten així la monotonia i obliguen, als altres, a improvisar quatre nous paràgrafs del guió. Són els únics moments d'alegre atenció per a l'espectador, tot i que sovint els missatges cavalquin sobre les bestieses més inimaginables.

Ja no ens sorprenen les comparacions amb el nazisme; fa temps que hem après que tot el que se'ns ocorre ja ho havia dit abans Winston Churchill, Josep Pla o Madame Bovary. Maridem la demagògia amb dosis de naftalina i ens empassem, sense fer ganyotes, els refregits comentaris sexistes i les insinuacions xenòfobes més intolerables. Aquesta salsa s'espesseix cada cop més en veure que, passi el que passi, tot queda sistemàticament impune. Potser és que encara no hem caigut prou baix com perquè algú actuï per convèncer-nos que aquest, l'únic que de moment tenim, no és un penós Estat de pandereta.

Els catalans estem avesats que, des de la Mesta, ens arribin les carantoines més treballades, a la manera d'una pluja fina que ja gairebé ni notem. És en aquest mar de fons que em va sorprendre llegir les honestes vivències d'Isaak Iakovlèvitx Pavlovski. Un periodista rus que, fa gairebé cent trenta anys, va recórrer Espanya amb una mirada fresca i va descriure el que veia des del País Basc fins a Andalusia; passant

El periodista rus Isaak Pavlovski, en 1885, va quedar seduït pels catalans, tot presentant-nos com a "descendants dels trobadors"

per Madrid i recurrent València i Mallorca. Tot des de l'ànima eslava més oberta, gens tendenciosa i sense cap mena de prejudici.

Us parlava del periodista rus Isaak Pavlovski, que va néixer al 1852 en una família jueva d'Odessa, el que avui encara és Ucraïna. De jove va participar en moviments revolucionaris i per aquestes vel·leïtats va ser empresonat, jutjat i desterrat a Arkhangelsk, al mar Blanc. Va aconseguir escapar-se d'un futur negre a l'extrem nord de Rússia per viure a Suïssa i a França. Des de París, col·laborava amb la premsa russa i, en busca de nou material per a reportatges innovadors, va viatjar a Espanya entre la tardor de 1884 i la primavera de 1885. Acabà per relligar-ho tot en un deliciós llibre de viatges, editat en rus a Sant Petersburg i titulat "Esbossos de l'Espanya contemporània 1884-1885". En català, podem trobar-ne alguns fragments traduïts per Josep Maria Farré sota el títol "Un rus a Catalunya" (Editorial Llamp, 1989). Una obra d'agrair, ben reveladora i d'aquelles que ajuda a entendre d'on venim i perquè, avui dia, som on som.

*Les Rambles barcelonines
a finals del segle XIX*

Pavlovski va tombar per la península i, en un estudi molt més ampli, recollia comentaris sobre els catalans. Per la sonoritat de la nostra llengua, que d'entrada li semblà "vulgar i grollera" en comparació a "la musical llengua castellana", s'anava dibuixant una mala imatge de Catalunya. Però després d'arribar a Barcelona —també visità Poblet— darrera del perfil de xemeneies fabrils i mercaderies del port, hi descobrí una ciutat cosmopolita i una gent seca però molt diferent als tòpics recollits. S'ha de dir que va viure els fructífers anys de la Renaixença i dels Jocs Florals, poc després que els hagués guanyat un jove Jacint Verdaguer. El rus va quedar seduït pels catalans, tot presentant-nos com a "descendants dels trobadors". Al Cafè Pelayo barceloní, va fer amistat i tertúlies amb Narcís Oller i Àngel Guimerà, entre altres prohoms de la cultura del moment.

Avui, davant de terribles perills i en una conjuntura general molt més agra, no sabríem pas quina impressió li produiríem al periodista Pavlovski. En tot cas, com ens ha advertit Rajoy i el ministre Margallo, cal que els descendents dels trobadors vigilem de no transformar-nos en una illa de Robinson Crusoe o de no perdre'ns per l'espai, com si fóssim un vell satèl·lit soviètic. Si no ens deixessin continuar sent europeus dins de la Unió Europea, pensem que encara tenim un as a la màniga. Un últim cartutx, un prec desesperat al president Obama perquè ens admeti com a nou Estat americà. Ho dic perquè sempre podrem remetre'ns a Isaak Pavlovski quan va assegurar que, per la nostra impetuosa energia, a més de la principal fàbrica, també érem els "ianquis d'Espanya".

Roger Besora

SERVEIS FUNERARIS DE TORÀ, BIOSCA I SANAÜJA

FUNERÀRIA MONTANER DE CALAF

SERVEI PERMANENT 24 HORES

Avda. de la Pau nº 12 CALAF tel. 938698548 - 938698491 - 938680011

REPRESENTANT A TORÀ

LLUÍS SOLÉ MONTAÑA i TERESA MIRASÓ PASCUET

C/ Sant Gil nº 1, 2on, 4ª edifici Moli. Torà telf 699373274

REPRESENTANT A BIOSCA I SANAÜJA

ANTONI PARRA LÓPEZ

C/ Vilas s/n. Sanaüja tel. 973476078 - 679483950

ah **agriplant huguet s.l.** *jardiniers*
al seu servei a Calaf des de 1885
tels 938 0800 938 0218 info@agriplanthuguet.com
Ctra de Ponts s/n Calaf 08280
www.agriplanthuguet.cat

OBERT DIUMENGES I FESTIUS!

- Servei integral de jardineria
- Racó del Gourmet
- Moble antic restaurat
- Nutrició animals de companyia
- Tractaments d'aigües
- Flors i plantes
- Decoració esdeveniments

GENT GRAN I CAIGUDES (i 2)

El procés d'envelliment porta associats diversos canvis que predisposen a les caigudes: disminució de l'agudesia visual, alentiment dels reflexos, atròfia muscular i pèrdua d'equilibri. Com ja he mencionat en articles anteriors, però, aquests canvis es poden veure mitigats si portem un ritme de vida actiu i practiquem exercici físic de manera regular.

Malgrat això, la majoria de les caigudes tenen poc a veure amb aquests factors intrínsecs a l'envelliment i, en canvi, estan més relacionades amb causes extrínseques a les persones, especialment, aquelles vinculades amb el seu entorn. Entre les més importants podem assenyalar: els fàrmacs, ja que prendre 4 o més medicaments augmenta el risc de caigudes (compte doncs amb automedicar-se!); els obstacles de l'entorn; els productes de suport que no s'adapten a les necessitats del pacient i l'ús de calçat inapropiat.

Arribats a aquest punt, queda clar, per tant, que si tenim cura de minimitzar aquests factors de risc ambientals, disminuïrem al mateix temps les probabilitats de patir una caiguda. Amb aquest propòsit, comparteixo amb vosaltres algunes recomanacions per intentar que el vostre dia a dia sigui més segur:

- Intenteu que a casa vostra hi hagi una il·luminació suficient, sobretot si us heu de llevar a la nit. Actualment, podeu trobar punts de llum que consumeixen molt poc i que proporcionen la llum suficient per il·luminar distàncies curtes.

- Utilitzeu un calçat segur i confortable, que sigui senzill de treure i posar. Prioritzeu les sabates tancades i que us subjectin bé els peus. Convé que

les soles siguin antilliscants, amb relleus profunds i en diversos sentits. També és útil que tinguin una mica de taló: amb 2-3 centímetres n'hi ha prou.

- Compte amb tots aquells objectes quotidians que poden fer-vos ensopegar fàcilment: cables que estan per terra, catifes, mànegues per regar jardins, etc.

- Per últim, i no per això menys important, si heu d'utilitzar ajudes tècniques per desplaçar-vos (bastons

de puny, crosses, caminadors) assegureu-vos que s'ajustin a les vostres necessitats i que estiguin en bones condicions.

En el proper número, aprofundiré en aquest darrer punt i faré un repàs de com han de ser aquestes ajudes deambulàtores i de com hem d'utilitzar-les. Fins llavors, cuideu-vos.

Albert Alegre Baiget
albertalegre@fisioterapeutes.org

fisioterapeuta

Consulta i serveis a domicili

Visites concertades
Av. Solsona, 8, altell 6
Torà

Tel. 616 52 66 33

LES CUINERES DEL LLOBREGÓS

Trini Giribet, de Vicfred

Josep Verdés. - La Trini de cal Masana tota la vida ha viscut al poble de Vicfred. L'any 1975 es va casar amb el Jaume Capdevila i te dos fills, la Montse i en Joan i una neta preciosa, l'Ona.

Té com aficions principals la de llegir, la de caminar i li agraden moltíssim les flors i com no cuidar-les. A més a més sempre ha estat una dona molt compromesa amb el seu poble col·laborant desinteressadament en qualsevol dels actes que s'hi ha organitzat, i a la vegada sempre ha treballat i ha lluitat per tirar endavant la seva família tot superant tota mena d'entrebancs que s'ha anat trobant pel camí.

Avui ens presenta la recepta d' un plat que sempre li surt boníssim.

LLOM AMB PINYA

Ingredients

Una peça de llom sencer
pinya de pot,
ametlles i avellanes per fer la picada
prunes
pinyons
oli i sal

Preparació

Primer s'agafa el llom sencer i es va tallant a llonxes fines però sense tallar-ho del tot. Després entre mig de tall i tall s'hi posa una rodanxa de pinya i un polsim de picada d'ametlles i avellanes. Tot seguit es lliga tota la peça amb fil tot al voltant perquè tots els condiments quedin ben agermanats i es posa a la cassola tot afegint-hi un rajolí de bon oli i una mica de sal.

Quan ja està cuit es treu del foc i es deixa refredar per poder després treure el fil amb què l'havíem lligat. Ara només queda posar-lo a la plata afegint-hi al voltant com a acompanyament prunes i rodanxes de pinya i per damunt del tall uns quants pinyonets. Amb el plat hi lliga molt bé un bon vi negre i bon profit.

**ELECTRICITAT - FONTANERIA
MANTENIMENTS**

Jordi Freixes Torramorell

**Tel. 973 296 128
600 077 349
646 549 249**

Casa Renyés - L'Aguda - 25750 - Torà

j-f-t-renyes@hotmail.com

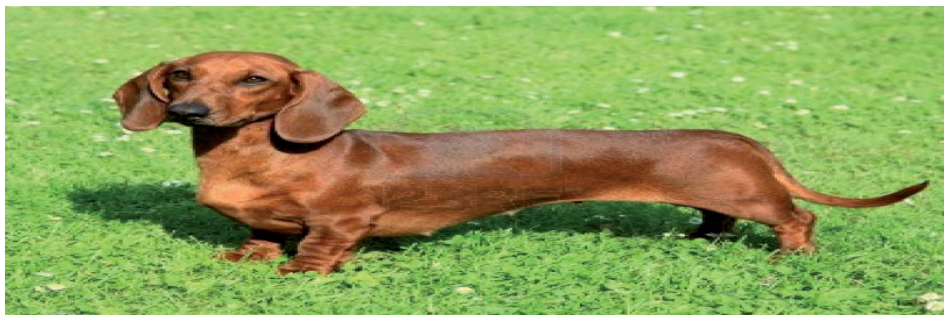
COSES DE GOSSOS

La meua núvia s'ha comprat un gos salsitxa i me l'ha fotut a casa. Mira que hi ha gossos per triar, eh! És el gos més deformat del planeta terra: té unes potes molt curtes i un cos més llarg que una gala dels Premis Goya.

Ella sempre em diu: "el tinc molt educat perquè sempre caga a fora". Llavors penses, clar que caga a fora, si el cap el té a la cuina i el cul el té al jardí.

És que és molt lleig. A mi em fa vergonya treure'l a passejar i que els veïns em preguntin: "Quina raça és"? Amb lo maco i bonic que seria respondre: "És un Terrier irlandès, o un gran Danès o un Bull Dog...". Doncs no, és un miserable gos salsitxa!

Jo he fet un estudi sobre el tema i puc anunciar que els gossos serveixen per tres coses: En primer lloc, un gos serveix per fer-te companyia: t'escolta, et mira, no discuteix, et segueix..., és a dir, tot el contrari del que fa una sogra. Hi ha gent, però, que es passa masses hores amb el seu gos. L'altre dia em vaig trobar la meua tieta amb el seu "chiuaa" pel carrer i la vaig anar a saludar. Dic "Hola tieta!" i ella "Hola nen, que no saludes al Rocky?" Mai havia saludat a un gos, però bé, per no fer-li un lleig, el vaig saludar. Em pensava que la cosa s'acabaria aquí, però llavors, la tieta va dir: "Digues hola, Rocky, diga-li hola al Sergi". Van ser dos segons de silenci, els justos per pensar: "Si parla

I com que els veïns saben que aquest tema em toca, són punyeteros, em continuen preguntant: "Però quina marca és"? I jo ben empenyat: "Oscar Mayer, senyora, Oscar Mayer!!!"

Des que aquest gos ha entrat a casa, la meua núvia no em fa massa cas. Petites coses que veig, petits detalls: Per exemple, li fa més *carinyos* a ell que no pas a mi. Un dia li va dir: "que diu la meua salsixeta preferida? És que et menjaria!!!" A mi això no m'ho ha dit mai, i evidentment, tampoc se m'ha menjat res. Ja m'agradaria... Més detalls, s'ha posat una foto seva a la tauleta de nit; i el pitjor de tot: quan fem l'amor, que no és sovint, sempre vol fer la postura del *perrito*. En definitiva, tenir un gos salsitxa a casa és com tenir d'amic el Nacho Vidal: en qüestió de mides, tu tens totes les de perdre.

A més a més, és tonto. No com el gos que teníem a casa quan era petit, que era espaviladíssim. Una cosa fora de sèrie. Tu li deies "Què? Véns o no vén's?" i el tio venia o no venia. A més, era un gos molt simpàtic, era molt afable. Quan arribava a casa, em venia a rebre a la porta i em deia "Kartoffeln sind sehr gut". És que era un pastor alemà encantador.

Algú s'ha preguntat mai per a què serveix un gos?

em forro! Aquest gos anirà més buscat que el Rajoy en una sala de premsa! Em vaig tornar boig. Després va resultar que la boja era la meua tieta, que semblava en *José Luis Moreno i sus muñecos*.

També hi ha gent que els vesteix, que quan vas pel carrer veus gossos desfilar amb el seu vestidet com si estiguessin a la passarel·la Cibeles i et preguntes "Què han obert un Zara per a gossos o què?"

Un gos també serveix per lligar. Tu te'n vas al parc amb un cadell de gos com el de l'anunci d'Scottex i atraus a més dones que fent una reunió de tuppersex.

I per finalitzar, un gos serveix per protegir-te. Ara bé, has de triar bé el gos perquè no tots els gossos valen per defensar la casa. Es veu que per a un lladre, el pitjor gos que es pot trobar és el Pit Bull. I funciona eh! Jo tinc un amic que abans d'anar a dormir posa l'últim CD del Pit Bull a tot drap i no li han entrat a robar mai! És que la seva música fa por. I ell també.

En conclusió, no hi ha dubte que els gossos són els millors amics de l'home, encara que no els tinguem agregats al Facebook.

Sergi Torrescasana

SUDOKU

A càrrec d'Antònia Balagué

	3	2	6	9				4
			8			6		
	6						9	3
			9				4	5
9			7			2	3	
				3	5	9	6	
		7			9	4	5	
8			2					
4		6	3			1		

SOLUCIONS: pàgina 53

El SUDOKU consta de 81 caselles distribuïdes en 9 fileres i 9 columnes dividides en àrees de 3x3. Cal omplir les cel·les buides amb els números de l'1 al 9, sense repetir-ne cap a cap filera, ni a cap columna, ni a cap quadrat de 3x3.

ENDEVINALLA

De la voreta del mar ningú em sap treure.
A l'estiu tothom em vol venir a veure
i a l'hivern ningú em diu res.
No endevines qui seré?

ACUDITS

Un gat es passeja per la teulada d'una casa miolant...

-Mèuu! Marramèuuuuuu?

Al moment, se li acostava un altre gat i li contesta:

-Bup! Bup! Bup!

-Perdona, guapo, es pot saber per què lladres si tu també ets un gat?

-O sigui que ara resulta que un no pot saber idiomes?

***

Un argentí li diu a la seva dona catalana:

-Hoy te voy a "haser" el amor afónico...

-Com que afònic? Què dius?

-Que lo voy a "haser" sin vos.

REFRANYS

- Quan canta la puput el bon temps ja ha vingut.
- A l'hivern abrigo bé la pell si vols arribar a vell.
- L'home proposa i la dona disposa.
- Més val ocell a la mà que cent volant.
- Maig plujós, el camp pobre i l'hort formós.
- El que té boca s'equivoca.
- La prudència és la mare de la ciència.
- Un bon vi és or fi.
- L'aigua que no has de veure deixa-la córrer.
- Sota la capa del cel tots hi caben.

AUTOESCOLA
ROS

Tels. 625 675 150
973 551 011

c/ Fluvià, 34
25210 - Guissona
autoescolarosguissona@hotmail.com

FUNERÀRIA DE TORÀ I COMARCA

J. TORNÉ

Servei permanent 24H
973 39 08 62

Representant **JAUME TARRUJELLA**, Plaça La Font, 10 Tel. 973 47 34 23
TORÀ

Servei de sales de vetlla, trasllats, incineracions, serveis per a totes les companyies d'assegurances i particulars, etc...

Josep Viladrich P

Pintura i decoració

c/ Occident, 12
TORÀ

973 473 455   676 088 392

RESOL **SOLSONA**

C/ Sant Nicolau, 4
Tel. 973.48 04 02
revelatges@fotosol.com

- Reportatges professionals FOTO-VIDEO - DVD.
Demaneu-nos pressupost sense compromís.
- Revelatge de les teves fotografies DIGITALS i analògiques en 1 HORA.
- Tot tipus de serveis fotogràfics i digitals.

FUSTA, ALUMINI I PVC.

Badia

Av. Solsona, 17
Tel i Fax 973 473 181
25750 - TORÀ

jbadiamas@arrakis.es

TALLER MECÀNIC R. R.

REPARACIÓ I VENDA DE

- COTXES • MOTOS • BICICLETES
- MOTOSERRES • BOMBES D'AIGUA

Carrer Eras, 19
☎ (973) 47 33 27
25750 TORÀ (Lleida)

Tu ets Llobregós
Fes un regal
Regala Llobregós
...regala't !

Pintura decorativa interior i exterior

Josep Mª Tasies
pintura i decoració

973 473 303 - 620 802 193
C/ Sant Jaume, 2
25750. Torà (Lleida)

Restauració de mobles, portes, persianes, làmpades...

Col·locació de parquet, friso, paper, panells de fusta i panells d'imitació pedra

joanjo84@gmail.com

CURSES

Cursa infantil comarcal a Torà

Redacció.- Organitzada pel Consell Esportiu de la Segarra i amb la col·laboració de la regidoria d'esports de l'Ajuntament de Torà, va tenir lloc la cursa infantil amb força participació de corredors de diferents escoles i instituts de la comarca. Malgrat la pluja, que va fer que quedés una mica deslluïda aquesta jornada esportiva, tothom hi va participar molt activament. Els atletes, que van córrer en diferents categories i també diferents recorreguts i distàncies, van demostrar que ni la pluja pot amb ells ni amb la seva il·lusió per competir.

Cursa ciclista passa per Vicfred

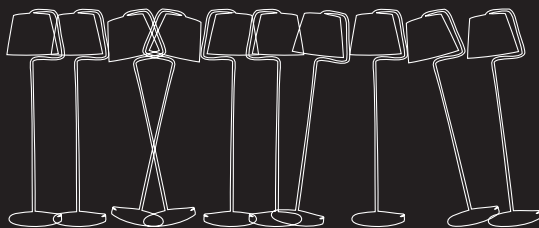
Josep Verdés.- El passat dia 27 d'abril es va celebrar el 65è premi Òdena de ciclisme (Cursa clàssica memorial

Jaume Jorba), concretament la 3a prova puntuable pel campionat de Catalunya. Un any més va tornar a passar per Vicfred al voltant de les 12 del migdia.

A la prova s'hi havia inscrit un total de 146 corredors els quals van haver de recórrer una distància de 141 quilòmetres amb sortida i arribada a Òdena, travessant poblacions de les comarques de l'Anoia i de la Segarra. La cursa estava oberta per a les categories: èlit, sub-23, sènior i master-30.

Cal remarcar que a causa de la duresa de la cursa solament la van acabar 78 ciclistes i que el guanyador absolut va ser el corredor de l'equip Martigues Sport Cyclisme, Dylan Girdlestone, amb un temps de 3 hores, 16 minuts i 39 segons a un promig de 43'02 km/hora.

www.outletlamparas.com

horari: de 8:30 a 13:30 h. i de 15:00 a 18:45 h.

afores, s/n
25750 Torà (Lleida)

BÀSQUET

Trobada oberta de Bàsquet a Torà

Redacció. - El diumenge 6 d'abril va tenir lloc a Torà la Trobada Oberta RT Lleida de Bàsquet, organitzada per la federació Catalana de Bàsquet i el Club Bàsquet Torà, amb una participació de gairebé 300 jugadors provinents de 10 escoles i repartits en 28 equips de les demarcacions de Lleida i Barcelona, en les categories de Pre-mini, Baby's i Mixte.

La nombrosa presència de públic, familiars i aficionats que no van voler perdre's aquesta jornada lúdica i esportiva, va fer que el pavelló poliesportiu tingués una de les entrades més maques de la temporada.

La jornada va comptar amb la presència de dife-

rents directius de la Federació Catalana de Bàsquet, com ara Ferran Aril, Carles Jauset i Modest Domingo, així com del Delegat territorial d'Esports de la Generalitat a Lleida, Josep R. Solsona, que en tot moment van estar acompanyats de l'Alcaldessa Mercè Valls i de la nova Presidenta del Club de Bàsquet Torà, Cèlia gené i diferents membres de la Junta.

Cal ressaltar la bona organització que el Club de Torà havia preparat, tant esportivament com lúdica, així com el servei d'informació. Els voluntaris van fer possible que la jornada fos un èxit. Finalment tots els participants van rebre obsequis.

CURSA DE MUNTANYA

La Cursa Alta Segarra se celebra a Sanaüja

Maria Garganté. - La Cursa de Muntanya Alta Segarra, que constitueix l'esdeveniment esportiu que congrega més gent a Sanaüja des de fa set anys, va celebrar-se aquest any el diumenge 27 d'abril. En aquesta edició la cursa introduïa novetats importants: la primera i més destacable fou la celebració d'una cursa més curta, d'una distància de 12 km, el traçat de la qual seguia parcialment la primera part de la de 24 km (anada fins a Ribelles), però que en la tornada i des de Rocabandera es desviava cap a la partida de les Escots, per baixar cap al poble des del turó del castell.

Pels participants en el recorregut llarg, també hi havia reservada alguna novetat, com canvis en el traçat,

que si bé es mantenia igual fins a la pujada a Pedrafita, evitava llavors passar per Lloberola per enfilarse cap a la Torre de les Cots, des d'on hom es dirigia cap a un bonic bosc centenari que arriba gairebé fins a Sallent, on s'havien de superar alguns obstacles per vorejar l'anomenat "salt de Sant Jaume", des d'on s'enfilava fins al peu del poble i es tornava a baixar fins a la "tolla" de Sallent, a partir d'on s'encarava l'ascensió final cap a la carena que duu finalment al poble.

Amb una bona representació sanaüjenca en les dues modalitats, la cursa de 24 km fou guanyada per David Vidal i Sílvia Puigarnau i la de 12 km per Francesc Jové i Leila Moreno.

FUTBOL SALA

Torneig de Futbol Sala 4x4, a Calonge de Segarra

Ajuntament de Calonge de Segarra. - El diumenge 18 de maig va tenir lloc a la pista esportiva de Dusfort, el 6è torneig de futbol sala 4x4 de Calonge de Segarra. El torneig, de caire amistós i amb equips formats pels propis veïns i veïnes de Calonge de Segarra, van disputar-lo tres equips masculins –*El Soler; Aleny i Rodalies; i Dusfort Team*– i dos de femenins –*Les pubilles i Les fadrines*–.

L'equip *Aleny i Rodalies* va resultar el vencedor del campionat masculí, mentre que *Les pubilles* van guanyar la lligueta femenina.

Al finalitzar, es va fer un dinar de germanor al restaurant Dusfort. El torneig va gaudir d'una bona participació i públic que va animar els diferents equips. Per veure les fotografies del torneig de futbol sala 4x4 visiteu el web: www.calongesegarra.cat.

L'equip femení vencedor

L'equip masculí guanyador

Futbol Sala Castellfollit, final de temporada

Jordi Canals.- Una temporada més el Club Futbol Sala Castellfollit de Riubregós ha participat a la segona divisió catalana de futbol sala. Els resultats han estat força bons, sobretot assegurant les victòries als partits jugats com a locals al pavelló de Torà, fet que ha permès a l'equip acabar la temporada a la part mitja-alta de la classificació.

Després de vuit anys competint, el club vol donar les gràcies a les institucions, socis i afició en general pel suport rebut durant aquest temps, ja que tant jugant a casa com a fora som dels equips que arrossega més afició.

Cal destacar que la base de l'equip sempre ha estat de Castellfollit, fet que permet mantenir la unió del jovent, tant pels que juguen com pels que no. En especial volem agrair a David Requena la seva incansable feina com a delegat, sempre estant al peu del canó.

L'equip l'han format: Josep Maria Méndez, Rafael Verdés, Santi Regi, Valentí Regi, Marc Miquel, Pau Vendrell, Gerard Vendrell, Jordi Galan, Jordi Cases, Joaquim Requena, Jordi Canals. David Requena (delegat) i Xavier Closa (entrenador).

Per a l'any que ve esperem més i millor!

VENDA
INSTAL·LACIÓ
REPARACIÓ
MANTENIMENT

TELECOMUNICACIONS
IMATGE I SO
INFORMÀTICA
TELEFONIA
COMPONENTS
ACCESSORIS

MAGÍ COSCOLLOLA ANDREU

C/. del Vall, 6 Tel./Fax 973 473 350 25750 TORÀ
e-mail: mca@viladetora.net

Solucions als passatemps de la pàgina 49

Endevinalla:

La platja

Sudoku

7	3	2	6	9	1	5	8	4
5	4	9	8	7	3	6	1	2
1	6	8	5	2	4	7	9	3
6	7	3	9	1	2	8	4	5
9	5	4	7	6	8	2	3	1
2	8	1	4	3	5	9	6	7
3	2	7	1	8	9	4	5	6
8	1	5	2	4	6	3	7	9
4	9	6	3	5	7	1	2	8

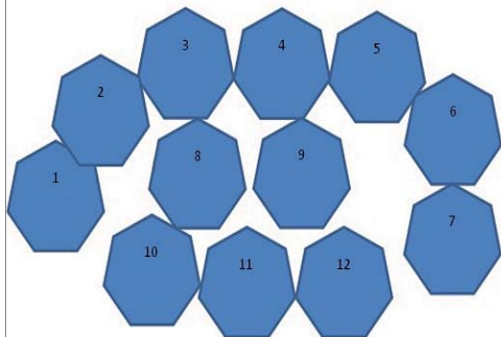

UNA FOTO PER RECORDAR...

Escola de la Molsosa, 1965

Rosa Vila. - L' any 1923 es va construir la escolta mixta nacional del districte de la Molsosa. Aquesta escola estava situada al costat de la Passada, a prop de l'Església de Santa Maria, actualment ja no existeix l'edifici. Allà era on rebien l'ensenyament els nens i nenes de la Molsosa, Prades i rodalies; que hi anaven cada dia a peu. Els últims alumnes que van rebre ensenyament ho van fer als anys 70.

Qui són?

- 1- Marià Torra Montraveta (Cal Serra)
- 2- Jaume Pons Montraveta (Vilansosa Nou)
- 3- Jordi Pons Montraveta (Vilansosa Nou)
- 4- Salvador Vilaseca Balletbò (Cal Claret)
- 5- Jose Estevan Navarro
- 6- Josep Pons Junyent (Vilansosa de la Molsosa)
- 7- Francisco Simon Duocastella (Cal Jubert)
- 8- Ramon Pons Montraveta (Vilansosa Nou)
- 9- Joan Miquel Giralt (Salanova)
- 10- Gemma Torra Montraveta (Cal Serra)
- 11- Remei Vilaseca Balletbò (Cal Claret)
- 12- Ramon Serra (Cal Garriga)

SERVEI DE GASOIL A DOMICILI

**TALLER DE REPARACIONS
DE VEHICLES**

**TALLER AGRÍCOLA
NOGUEROLA**

Ctra. de Torà, s/n
Ardèvol de Pinós

Telèfon:

973 47 35 84

JOLONCH MATILLAS, C.B.

CENTRE COMERCIAL

C/ Eres, 14
25750 Torà (Lleida)
Telf. 973473217

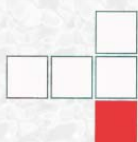

CDT

Clínica Dental Torà

Dra. SILVIA ZURITA RODRÍGUEZ
Dr. CHRISTIAN TAYEDA LEMA
Professor de la Universitat de Barcelona

Plaça de la Creu, 13
Tel. 973 47 35 27
25750 TORÀ

VILAMÚ SA

Ctra. d'Andorra, 14
25750 TORÀ (Lleida) Tel. 973 47 30 61
Fax: 973 47 34 36

MARBRES, GRANITS, LLARS DE FOC, LÁPIDES., MATERIALS PER A LA
CONSTRUCCIÓ, MOBILIARI PER A LA CUINA I BANY, MAQUINÀRIA,
PINTURES, MUNTATGE DE PLADUR, ELECTRODOMÈSTICS

Hostal Jaumet
Fundat el 1890

Més de 100 anys fent cuina casolana

Ctra. Barcelona-Andorra, s/n
Tel. 973 473 077
Fax 973 473 081
25750 - TORÀ (Lleida)
www.hostaljaumet.com
info@hostaljaumet.com

ELECTROINSTAL·LACIONS

MASANÉS

ELECTRICITAT FONTANERIA CALEFACCIÓ
Tel-Fax: 973473200 Plaça del Vall, 34. 25750 TORÀ (Lleida)

Taller

TORANÈS
d'A. FERRER

COMPRA I VENDA DE VEHICLES NOUS I D'OCASIÓ

Ctra. Andorra S/N Tels.: 973 473 080 - 607 559 909
25750 TORÀ (Lleida)

- REPARACIÓ GENERAL
- GRUA PERMANENT
- TAXI

50^è
aniversari
1964 - 2014

"Magí"

www.casamagi.com

Botiga i venda online

Ara, Casa "Magí" entra a casa teva

Casa *Magí* posa al vostre servei la nova **botiga online**, un **espai on podeu comprar els nostres productes** elaborats de manera tradicional i amb la qualitat de sempre.

Botiga Plaça de la Creu, 7, 25750 Torà Tel. 973 473 051
email antigacasamagi@gmail.com www.casamagi.com